

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-400, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1961. május 15.

bb. 1. zenei ismeretterjesztő hangversenyeket rendeznek, felkarolják az irodalmi színpadokat az ujbpesti üzemekten

i ni/hmé/e sr

1961. május 15.

a 4. kerületi pártbizottság agit.prop.osztálya társadalmi aktivisták bevonásával megvizsgálta az ujbpesti üzemek kulturális életét, s a párt művelődéspolitikai irányelveinek végrehajtásáról szerzett tapasztalatokat párt-végrehajtó bizottsági ülésen értékelték.

a jelentés szerint a kerület nagyobb üzemei megfelelő művelődési intézményekkel rendelkeznek, s az utóbbi években a duna cipőgyár és a magyar pamutipar gyarapodott korszerű kulturális otthonnal. ami a kisebb üzemeket illeti, a tapasztalatok szerint nagyobb kulturális létesítmények nélkül is megfelelő feltételeket lehet teremteni a dolgozók általános műveltségének növelésére. erre van is néhány példa a kerületben. említésre méltó az ifjusági cipőgyár, vagy a rostmülbörgyár telepe, ahol - bár nincs kulturális otthonuk - a fiatalok rendszeresen tartanak klubdelutánokat egy-egy megfelelő helyiségben, a tömegszervezetek gyakran rendeznek ismeretterjesztő előadásokat, a dolgozók esti iskolái igen látogatottak, s a szakmai továbbképzés is sokoldalú.

a kerület kulturális életét is általában ez jellemzi. az ismeretterjesztő munka a művelődéspolitikai irányelvek megjelenése óta rendszeressé vált. a múlt évben például 35 000-en látogatták az előadásokat, az idei érdeklődés pedig ennél is élénkebb: az első negyedévben 200 előadáson 11 000-en vettek részt. a munkásakadémiai rendszer itt is kitűnően bevált: a magyar pamutiparban például három tagozaton 500-an hallgatják az előadásokat. ezenkívül még hét üzemben folynak nagysikerű előadássorozatok, összesen mintegy kétezer hallgatóval.

többhelyütt azonban - különösen a kis- és középüzemekben - nem élnek a meglévő lehetőségekkel. az ujbpesti munkásotthon például tavaly több ezer forintot biztosított az üzemi ismeretterjesztés céljaira, ennek az összegnek azonban - érdeklődés hiányában - csak egy részét használhatták fel.
/folyt.köv./

kk 6.00

bb. 1. /zenei ismeretterjesztő...folyt./e

az üzemi könyvtármunka sok tekintetben előre haladt a korábbihoz képest. a kerületben 59 üzemi könyvtár működik, 93 000 kötet állománnyal. fejlesztésükre az üzemek az elmúlt évben 175 000 forintot fordítottak. a könyvtárak 15 000 beiratkozott olvasója tavaly 320 000 művet kölcsönzött. ez annyit jelent, hogy az ujbpesti dolgozók több mint egynegyede könyvtári tag, közöttük csaknem háromnegyedrész arányban szerepelnek a fizikai munkások.

mint az adatokból kitűnik, ujbpesten is növekszik a zenekedvelők tábora. az egyesült izzóban, a magyar pamutiparban és az ujbpesti gyapjuszövőgyárban rendszeresítették a zenei ismeretterjesztő hangversenyeket, ahol a műsorra tűzött zeneművek keletkezésének történetét, a szerzők életét, az előadott számok műfaji kérdéseit is megismerhetik a hallgatók. tervezik, hogy a jövőben megvalósítják az üzemi ének- és zenekarok műsorcserejét, közös hangversenyeket rendeznek s ezekbe az akciókba a kisebb üzemek közönségét is bevonják. az ilyenfajta igény meg is van a dolgozók körében: tavaly 142 műsoros rendezvényen körülbelül 43 000-en vettek részt.

a munkáskultúra terjesztésében a jövőben nagyobb figyelmet kívánnak fordítani az irodalmi színpadokra, amelyek - mint az ülésen megállapították - jellegüknek, mozgékonyaságuknak fogva sokkal hatásosabban segítik a kulturális nevelést, mint például az üzemi színjátszó-csoportok. ezt bizonyítja az egyesült izzó, a chinoin gyár és más üzemek irodalmi színpadának sikeres szereplése. a színjátszókkal kapcsolatban viszont javasolták a kerületi tanácsnak, hogy az üzemek anyagi és erkölcsi támogatásával szervezzen kerületi művészeti csoportokat az üzemi együttesek legjobbjából. /mti/

bb. 2. fejlődő zenei élet a postásoknál

1 hi/tr/e sr

1961. május 15.

a postás dolgozók művelődésében jelentős a szerepük a szakszervezeti központi zenei intézményeknek. ezek közül néhány több évtized óta a magyar zenei életnek is számottevő tényezője.

/folyt.köv./

6.00

- 2 -

bb. 2. /fejlődő zenei élet...folyt./e

a több mint félszázaddal ezelőtt alapított postás szimfonikus zenekar már a felszabadulás előtt is eredményesen szolgálta szélesebb dolgozó tömegek zenei művelődését, s most is tevékeny részese a magyar zenekultúrának. az országos filharmónia ifjúsági bérleti sorozatában szinte hetenként játszik igényes és nevelőhatású, szép műsorokat, s különösen a peremkerületek dolgozói körében talál lelkes hallgatóságra. az országos rendezőiroda is rendszeresen foglalkoztatja a zenekart magasszínvonalu, rendszerint operarészletekből álló műsorszámával. említésre méltó a zenekar közreműködése a szót népszerű zenei körműsoraiban is. a közlekedési klubban és a postások központi művelődési otthonában évről-évre nagyszabású koncerteken adják elő a szimfonikus zene legnagyobb remekműveit. a zenekar a hangversenyeken kívül közreműködik a postaszervek ünnepi rendezvényein, s gyakran meglátogatja a vidéki postásokat is. a szót nyári szabadtéri hangversenysorozatára liszt, csajkovszkij, továbbá modern magyar művekkel, valamint számos opera-koncerttel készül a zenekar.

a zenekarnak igen nagy része van a postás opera-studió sikeres szereplésében is. ezt az intézményt a szakszervezet igen komoly erkölcsi és anyagi támogatással több mint tíz éve tartja fenn. működéséhez száznál több nagyszerű operatest fűződik. legújabb műsoruk bizet: gyöngyhalászok című kétrészes operája, amelynek újszerű előadását huszár klára rendezése, hubay miklós és dr. vasadi-balogh lajos modern átdolgozása tette lehetővé. ezzel a műsorukkal a postások kamaraszínpadán kívül más hangversenydobogókon is fellépnek majd.

a postás zeneiskola - bár 1903-ban alakult - csak a felszabadulás után vált jelentős intézménnyé. jelenleg 400 növendéke van. „kaderutánpótlását”, a zenei előképző biztosítja. e kétéves tanfolyamon a kicsiny, gyakran még írni, olvasni sem tudó gyermekek játszva ismerkednek meg a zene alapelveivel, a dallammal, ritmussal, sőt a hangjegyzéssel is. a szakszervezet jelentős tandíjkedvezményt biztosít valamennyi postás-zeneiskolai tanulónak. /mti/

- - -

- 3 -

6.00

bb. 3. új magyar filmek forgatására készülnek

1 di/gk/e sr

1961. május 15.

tavaszi végén és a nyári hónapokban immár hagyományosan megélelni az élet a filmgyárakban. az év elején befejezett újdonságok egy része, köztük az alba regia, a négyen az árban már a közönség elé került, másokon, így például a puskák és galambok, a megöltek egy leányt című alkotásokon most végzik az utolsó simításokat. néhány rendező és munkatársai pedig javában dolgoznak, készül a vince, az ígérlet földje. a következő hetekben pedig megkezdik néhány új magyar film forgatását.

a hunnia filmstúdióban előreláthatólag június első napjaiban áll a felvevőgép elé a két félidő a pokolban című újdonság népes szereplőgárdája. az izgalmas, érdekes film története a második világháború idején ukrajnában játszódik, a főszerepeket sinkovits imre, gera zoltán, márkus lászló, pálos györgy, garas dezső, rajz jános, görbe jános, bihari józsef alakítja. az egyetlen női szereplő apor noémi. a film rendezője fábray zoltán.

hozzákezdtek néhány más film forgatásának előkészítéséhez is. a pesti háztetők alatt című újdonság írói: cseres tibor és hubay miklós, rendezője kovács andrás. keleti márton máriássy judit nem ér a nevem című vígjáték-forgatókönyvének megfilmesítésére készül. a budapesti filmstúdióban pedig májusi fagy címmel forgatnak hamarosan játékfilmet. a mai tárgyú történetet csurka istván írta, kis józsef rendezi. főszereplők: moór mariann és sztankay istván. a film története az egyik nagy budapesti építkezésen játszódik, s a faluról városba került fiatalokkal foglalkozik.

a budapest filmstúdióban egyébként a közelmúltban elkészült a szívdobogás című új magyar népszerű tudományos film, amely a magyar műsziv segítségével végzett műtétekről szól, s ismerteti ezt az életmentő technikai „csodát”. rendezője mészáros mártá. mőnich lászló pedig göcsejről készít rövidfilmet, amely bemutatja ennek a népművészetéről, népszokásairól híres vidék életének változását, régi és új arculatát.

/mti/ 6. or

- - -

- 4 -

bb. 4. óvodások, általános iskolások ezreit viszik üdültni, táborozni a budapesti tanácsok - kedvezményes üdültetés négyezer fiatalnak - június végén nyitnak a napközi táborok

1 zs/zs/e sr

1961. május 15.

néhány hét múlva befejeződik az iskolákban a tanítás, s megkezdődik a nyári vakáció. a budapesti tanácsok minden kerületben gazdag, változatos programról gondoskodnak szünetidőben a gyerekeknek. a fővárosi tanács például 3600 általános iskolás és 400 óvodás kedvezményes üdültetését szervezi meg. a fiatalokat két-két nétre pedagógusok felügyeletével viszik vakációzni a hegyek közé és a balaton partjára. az első csoport június 17-én indul szobrára, a következő napokban pedig további csoportok kelnek utra zamárdiba, fonyódra, bakonyoszlóra, zebegénybe, valamint a szabadsághegyi és a sashegyi gyermekotthonba. a kedvezményes üdültetésben résztvevő gyermekek kiválóságánál figyelembe veszik magatartásukat, szociális helyzetüket és egészségügyi állapotukat. az üdülésért - ellátással és egyéb juttatásokkal együtt - összesen 84 forintot kell a szülőknek fizetniük.

sokezer fiatal kellemes és hasznos nyári vakációját készítik elő a kerületi tanácsok is. a ferencvárosi diákok közül nyolcszázán például a hűvösvölgyi nagyréten berendezett napközi táborban töltik majd a szünetet. a tábornyitás - a többi táborhoz hasonlóan - június 26-án lesz, s az augusztus végi kapuzárásig szinte minden nap érdekes, szórakoztató programról gondoskodtak a gyerekeknek. sport- és kulturális versenyeket, kirándulásokat, tréfas játékokat szerveznek, a kerületi szabó ervin könyvtár pedig érdekes olvasnivalóval látja el a táborozókat.

a belvárosi iskolások napközi tábora a hárshegyen lesz, az óvodásokat az eötvös uti üdülőbe viszik. a táborhely és környéke alaposan megszépül a júniusi kapunyitásra: csatornázásra, felújításokra, karbantartási munkákra mintegy 350 000 forintot biztosít a tanács.

új, szebb köntöst kap a józsefvárosi gyerekek üdültetőtábora is. itt a nyári hónapokban 500 gyerek vakációját majd, s a tervek szerint a tanács dunabogdányi üdültetőjében is több mint kétszáz fiatal pihenéséről, foglalkoztatásáról gondoskodnak.

/mti/

- - -

- 5 -

bb. 5. a fővárosban több mint tizezer hallgatója van a munkásakadémiáknak - az üzemekben 122 akadémia működik - az előadások felkeltették a munkások érdeklődését

i lv/gg/e sr

1961. május 15.

a fővárosban több mint tizezer hallgatója van a munkásakadémiáknak. az üzemekben 122 akadémia működik, 222 tagozattal. a munkásakadémiák rövid, alig másfél éves multira tekintenek vissza, de máris megnyerték a dolgozók tetszését. a múlt évben a párt, a szakszervezetek, a tömegszervezetek és a tit néhány nagyobb üzemben kezdeményezték, s csupán kísérletképpen állították össze programjukat. a kezdeményezés jó eredménnyel járt, mert már az első évben összesen 582 előadást tartottak, 357-et a társadalomtudományokról, 225-öt pedig a természettudomány kérdéseiről.

az előadókat a tit biztosítja, tudósokat, egyetemi tanárokat és különböző tudományos kutatóintézet i munkatársakat kérnek fel. az előadások magas színvonalúak, ugyanakkor gyakorlati példákkal közérthetőek is. az üzemek dolgozói a tit és a fővárosi tanács programtervezetéből választják ki a közvetlenül érdeklő kérdéseket.

a munkásakadémiák programja, tematikája rendkívül sokoldalú és változatos. egyes helyeken műszaki, filozófiai, közgazdasági vagy nemzetközi előadássorozatot indítottak, másutt ugynevezett vegyes tematikával indultak. a klement gottwald villamosági gyárban például közgazdasági, műszaki, filozófiai és nemzetközi kérdésekről tartanak előadást. a hazai pamutszövő leányszállásán etikai és különböző jogi témákat ismertetnek. a láng gépgyárban a régi és új energia alapanyagokról, a fémek világáról és a szerszámok keletkezéséről, fejlődéséről adnak ismertetőt.

az akadémiai népszerűségét mutatja, hogy az előadásokon a hallgatók száma állandóan emelkedik. a csepel vas- és fémüzemekben 300-400-an hallgatják az előadásokat. a kőbányai gyógyszerárugyárban két akadémia működik, egyenként 60-70 hallgatóval. itt a dolgozók azt kérték, hogy nyáron se szüneteltessék az akadémiát, hanem dolgozzanak ki folyamatos programot és minden héten tartsanak ismertetőt a nemzetközi kérdésekről, vagy a legújabb technikai vívmányokról. /mti/

- 6 -

6.10

bb. 6. aranyérmet nyert a makói hagyma, a jonathán alma és a koral rózsza - hat ország „virágoskertje”, ehrefurtban - két magyaros éttermet üzemeltet a vendéglátóipar a nemzetközi kertészeti kiállításon

i ta/hmé/e vg

1961. május 15.

az elmúlt napokban érkeztek vissza budapestre azok a szakemberek, akik április 29-én ehrefurtban résztvettek az első nemzetközi kertészeti kiállítás megnyitásán. az mti munkatársának kérésére röviden beszámoltak a kiállítással kapcsolatos tapasztalataikról.

mint elmondták, hat ország, a szovjetunió, csehszlovákia, románia, magyarország, bulgária és az ndk részvételével rendezték meg ezt a „nemzetközi virágoskertnek”, is nevezhető kiállítást, ahol a virágokon kívül természetesen minden nemzet felvonultatja jellegzetes növényeit és gyümölcsseit is. a kiállítók 600 négyzetméteres pavilonokban külön-külön ismertetik meg a látogatókkal kertészetük eredményeit. a pavilonokban az évszakoknak megfelelően élethű környezetben állították ki a legszebb gyümölcsöket és konyhakerti növényeket. a kész nyáron beérő gyümölcsöket természetesen most még csak makettek helyettesítik, de a kiállítás hathónapos nyitvatartása alatt ezeket fokozatosan valódi gyümölcsre cserélik majd ki. a kertészeti pavilonokon kívül a kiállítók közös mezőgazdasági gépbemutatót is rendeztek, ahol felvonultatják mezőgazdasági gépgyártásuk legújabb termékeit. a kiállításon a magyaros kertészet mellett természetesen helyet kapott a világhírű magyaros konyha is. a hangulatosan berendezett budapest és hungária elnevezésű éttermekben egyszerre több mint ezer vendég izlelheti meg a legjobb magyar szakácsok főztjeit.

mint a kiállítás magyar részének szervezői elmondták, mindjárt az első napokban elismerést aratott a hazai kertészet. a bírálóbizottság aranyéremmel tüntette ki a makói hagymát, a magyar jonathán almát és a hődmezővásárhelyről érkezett koral rózsát. /mti/

- - -

- 7 -

6.10

bb 7. május 21-én tartják a palócnapot parádfürdőn

vid fm/ke/vl fm

1961. május 15.

heves megyében a mátra alján elterülő falvak palócsága május 21-én rendezi meg a palócnapot parádfürdőn. délelőtti szimpósziós felvonulást rendeznek, ahol mintegy 30 palócközség lakossága mutatja be hagyományos népviseletét. résztvesz egy több száz főből álló „lakodalmas menet”, is. délután szabadtéri színpadokon a palócság életét tükröző jeleneteket, népitáncokat adnak elő. fellép egy 120 fős palóc népiegyüttes és egy menyecske kórus. a mátravidék palócszötteiből és más népművészeti ágakból kiállítást nyitnak parádfürdőn. a palócnapi eseményekre mintegy tízezer ember részvételére számítanak az ország minden területéről. /mti/

bb 8. élénk zenéi élet kaposvárott

vid fm/ke/vl fm

1961. május 15.

Kaposvárott idén már 14 hangversenyt rendezett a közalkalmazottak szakszervezetének szimfónikus zenekara, illetve a zeneiskola. a hangversenyeket több mint nyolcezren hallgatták meg. az év hátralévő részében is gazdag programot biztosítanak a kaposvári zenekedvelőknek. a zeneiskola bartoók termében még tíz hangversenyt tartanak, többek között Liszt-hangversenyt és Kodály-estet. június végén elkészül kaposvárott az új megyei szakszervezeti székház, amelyben hatszáz személyes új hangversenytermet is létesítenek, s azt a szimfónikus zenekar rendelkezésére bocsátanak. így szeptembertől megkezdik a bérletes hangversenysorozatot, melyekre fővárosi művészeket is meghívtak. a diákoknak külön hangversenyeket is szerveznek. /mti/

8.20. 49.05

Handwritten signature

8-

bb. 9. 10. több mint 60 millió forint

zat korszerűsítésére

hajdu- biharban az uthaló-

vid fm/ke/fm gi

1961. május 15.

hajdu- bihar megye területén állami és tanácsi beruházásból több mint 60 millió forintot fordítanak országutak, bekötőutak, építésére, korszerűsítésére. különösen nagy gondot fordítanak a városokon és községeken átvezető nagyforgalmu utak portalanítására. hajdusoboszlón a fürdőhöz vezető utcákat bitumenes burkolattal látják el. hajdubószörményben a most közművesített utcákon aszfalt burkolatot építenek, hajdunánáson pormentes ut épül az állomás és a fürdő között. a megyén keresztül haladó nagyforgalmu országutakat több helyen átépítik és a megrongálódott szakaszokat felújítják. csökmön a községen keresztül haladó utszakaszt pormentesítik, ebésen, biharkeresztesen, józsán újabb bekötőutak épülnek. a felújítási munkák közül befejezéshez közeledik a debrecen- ungvári műút debrecenen át haladó mintegy 600 méteres szakaszának korszerűsítése. /mti/

bb. 10. közel százezer forintos társadalmi munkával megépítették sopron első lakótömb parkját

vid fm/ke/gi

fm

1961. május 15.

a soproni kispaludya és mátyás király utca, valamint a sztálin- tér által határolt lakótömbben több mint 120 család lakik. a lakók elhatározták, hogy nagy parkot létesítenek a lakótömb által határolt területen. hatheti munkával elkészült a park, melyben virágos sétányok, pihenőpadok, a gyermekek számára uszoda, zuhanyzó és kis labdarugó pálya is létesült. a végzett társadalmi munka értéke közel százezer forint. /mti/

8.55.

9.10

Handwritten signature

- 9 -

bb 11. gyermekotthonban nevelkedett középiskolások találkozója a sóstón

vid fm/ke/vl fm 1961. május 15.

érdekes találkozó színhelye lesz május utolsó vasárnapján a nyíregyházi sóstói gyógyfürdő. azok a középiskolát végzett fiatalok találkoznak majd, akik a megye gyermekotthonaiban nevelkedtek és tanultak. ezek közül 1955-től kezdve hatvannégyen végezték el a középiskolát, öten az idén érettségiznek, s jelenleg negyvenen járnak a különböző gimnáziumokba. tíz fiatal egyetemen tanul tovább. a múltban az ilyen sorsú gyermekek többsége cselédeskedett, s még a betűvetéssel sem ismerkedhetett meg. most a társadalom szerető gondoskodása s a körül őket. a megye gyermekotthonaiban jelenleg is több mint ezer gyermeket nevelnek. /mti/

bb 12. nyolc állam vásárolja a kalocsai himzőasszonyok terítőit

vid fm/ke/vl fm 1961. május 15.

a kalocsai népművészeti háziipari szövetkezet nyolcszáz asszonyt foglalkoztat. az itt készülő világhírű népművészeti termékek iránt külföldön is nagy az érdeklődés. a színekben gazdag, himzett terítőkből az idén már nyolc államba szállítanak. franciaország, ausztria, hollandia rendszeres megrendelője a kalocsai terítőknak. egy esztendő óta a tengerentúlra is eljutnak a művészi kézimunkák. az év eleje óta 800.000 forint értékű népművészeti munkát készítettek külföldi megrendelésre. /mti/

bb 13. pécsi képzőművész tanárok, művészeti gimnazisták alkotótábora komlón

vid fm/ke/vl fm 1961. május 15.

a pécsi művészeti gimnázium tanárai és képzőművész diákjai nyáron kéthetes táborozáson vesznek részt a várossá alakulásának tízedik évfordulóját ünneplő komlón. alkotásaikat a nyár végén kiállításon mutatják be a komlóiaknak. /mti/

9.17. *L*
9.20. *L* - 10 -

bb 14. ötvenöt millió forint községfejlesztésre vas megyében
vid fm/ke/vl fm 1961. május 15.

vas megyében ebben az évben mintegy 55 millió forintot költenek községfejlesztésre. a megyében az idén tíz községet villamosítanak, s mintegy 27 kilométerrel bővítik a villanyhálózatot. befejezik, illetve elkezdik 18 művelődési otthon építését. 19 iskolai tantermet, három orvoslakást, hét orvosi rendelőt, egy óvodát, három ovodai tantermet, két tanácsházat, három tűzoltószertárt és hét kutat építenek. /mti/

bb 15. növekszik a nagyobb megtakarítást eredményező ujitások száma az élelmiszeriparban

i tótm/vl vg 1961. május 15.

mintegy két év óta szervezettebben foglalkoznak az élelmiszeriparban az ujitásokkal. az iparigazgatóságok ráirányítják az üzemek figyelmét a legfontosabb feladatokra, így az ujitások elsősorban a műszaki fejlesztést és a gazdaságosabb termelést szolgálják. az elfogadott munkavédelmi ujitásokat általában soron kívül bevezetik.

az élelmiszeripari műszaki szakemberek véleménye szerint serkentőleg hatottak az ujitási mozgalomra az iparági ujitási kiállítások is. ezekre ugyanis meghívták a testvérvállalatok műszaki vezetőit, legjobb ujitóit, akik saját gyárukban hasznosították a kiállítások tapasztalatait.

mindezek eredményeként annak ellenére, hogy az elmúlt egy év alatt mintegy kétszázal kevesebb ujitást vezettek be az egész élelmiszeriparban, mint a megelőző azonos időszakban, az ujitásokkal elért megtakarítás összege 32 millióról 38 millió forintra növekedett. /mti/

9.25. *L*
9.30. *L*

- 11 -

bb 11. gyermekotthonban nevelkedett középiskolások találkozója a sóstón

vid fm/ke/vl fm 1961. május 15.

érdekes találkozó színhelye lesz május utolsó vasárnapján a nyíregyházi sóstói gyógyfürdő. azok a középiskolát végzett fiatalok találkoznak majd, akik a megye gyermekotthonaiban nevelkedtek és tanultak. ezek közül 1955-től kezdve hatvannégyen végeztek el a középiskolát, öten az idén érettségiznek, s jelenleg negyvenen járnak a különböző gimnáziumokba. tíz fiatal egyetemen tanul tovább. a múltban az ilyen sorsú gyermekek többsége cselédeskedett, s még a betűvetéssel sem ismerkedhetett meg. most a társadalom szerető gondoskodása s a körül őket. a megye gyermekotthonaiban jelenleg is több mint ezer gyermeket nevelnek. /mti/

bb 12. nyolc állam vásárolja a kalocsai himzőasszonyok terítőit

vid fm/ke/vl fm 1961. május 15.

a kalocsai népművészeti háziipari szövetkezet nyolcszáz asszonyt foglalkoztat. az itt készülő világhírű népművészeti termékek iránt külföldön is nagy az érdeklődés. a színekben gazdag, himzett terítőkből az idén már nyolc államba szállítanak. franciaország, ausztria, hollandia rendszeres megrendelője a kalocsai terítőknak. egy esztendő óta a tengerentúlra is eljutnak a művészi kézimunkák. az év eleje óta 800.000 forint értékű népművészeti munkát készítettek külföldi megrendelésre. /mti/

bb 13. pécsi képzőművész tanárok, művészeti gimnazisták alkotótábora komlón

vid fm/ke/vl fm 1961. május 15.

a pécsi művészeti gimnázium tanárai és képzőművész diákjai nyáron kéthetes táborozáson vesznek részt a várossá alakulásának tízedik évfordulóját ünneplő komlón. alkotásaikat a nyár végén kiállításon mutatják be a komlóiaknak. /mti/

9.17. *Leh*
9.20. *Leh*
- 10 -

bb 14. ötvenöt millió forint községfejlesztésre vas megyében
vid fm/ke/vl fm 1961. május 15.

vas megyében ebben az évben mintegy 55 millió forintot költenek községfejlesztésre. a megyében az idén tíz községet villamosítanak, s mintegy 27 kilométerrel bővítik a villanyhálózatot. befejezik, illetve elkezdik 18 művelődési otthon építését. 19 iskolai tantermet, három orvoslakást, hét orvosi rendelőt, egy óvodát, három ovodai tantermet, két tanácsházat, három tűzoltószertárt és hét kutat építenek. /mti/

bb 15. növekszik a nagyobb megtakarítást eredményező ujitások száma az élelmiszeriparban

i tótm/vl vg 1961. május 15.

mintegy két év óta szervezettebben foglalkoznak az élelmiszeriparban az ujitásokkal. az iparigazgatóságok ráirányítják az üzemek figyelmét a legfontosabb feladatokra, így az ujitások elsősorban a műszaki fejlesztést és a gazdaságosabb termelést szolgálják. az elfogadott munkavédelmi ujitásokat általában soron kívül bevezetik.

az élelmiszeripari műszaki szakemberek véleménye szerint serkentőleg hatottak az ujitási mozgalomra az iparági ujitási kiállítások is. ezekre ugyanis meghívták a testvérállalatok műszaki vezetőit, legjobb ujitóit, akik saját gyárukban hasznosították a kiállítások tapasztalatait.

mindezek eredményeként annak ellenére, hogy az elmúlt egy év alatt mintegy kétszázzal kevesebb ujitást vezettek be az egész élelmiszeriparban, mint a megelőző azonos időszakban, az ujitásokkal elért megtakarítás összege 32 millióról 38 millió forintra növekedett. /mti/

9.25. *Leh*
9.30. *Leh*

- 11 -

bb 16. külföldről behozott nyersanyaggal a műanyagipar 50-60-szoros értékű kivitelei cikkeit állít elő - külföldi kőolaj felhasználásával is rendkívül jövedelmező a műanyaggyártás

i tz/tz/vl vg

1961. május 15.

május közepén a magyar kémikusok egyesülete 3 napos ankétján a szakemberek műanyagiparunk időszerű kérdéseit tárgyalják meg. a magyar távirati iroda munkatársának kérdésére matolcsy kálmán vegyészmérnök, a szerves vegyipari és műanyagipari kutató intézet osztályvezetője a következőkben vázolta műanyagiparunk nyersanyagellátásának lehetőségeit.

a műanyagipari fejlesztésének egyik problémája a szükséges nyersanyag előteremtése. ennek az iparnak nyersanyaggyanánt vagy szénre, vagy kőolajra van szüksége, amelynek egy részét műanyagalapanyaggá dolgozza át, másik részét pedig a feldolgozáshoz energiaforrásként használja fel. hazánkban azonban sem szén, sem kőolaj nincs kielégítő mennyiségben, akármelyiket választjuk tehát, nyersanyagbehozatalra van szükség. ebben az esetben aztán a mérleg határozottan a kőolaj javára billen, amely a legkülönbözőbb okok - többek között a csekély szállítási költség - miatt is előnyösebb, nem is szólva arról, hogy finomítás közben a legtöbb kőolajfajtánál keletkezik olyan kevésbé értékes termék is, amelyet azonban a műanyagalapanyaggyártás kitűnően fel tud használni, s a kőolaj felhasználásával előállíthatók a legkülönbözőbb műanyagok.

sokáig tartotta magát az a felfogás, hogy ilyen körülmények között hazánkban nincs talaja a műanyagiparnak, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy egy tonna alapanyag előállításához - az energiaszükségletet is számítva - körülbelül négy tonna kőolajra van szükség. a számítások azonban mást bizonyítanak. a műanyag-alapanyag ugyanis körülbelül 8-10-szer akkora értéket képvisel, mint a hozzá felhasznált egész kőolajmennyiség, ha pedig nem az alapanyagokat, hanem a késztermékeket vesszük figyelembe, ez az értékgyarapodás az 50-60-szorost is eléri. ugyanakkor a nyers kőolaj értékét - más célokra való feldolgozásával - általában csak 2-3-szorosára lehet növelni. egyébként műanyagiparunk fejlesztésére az ásványolaj és a földgáz vegyi feldolgozásának, az úgynevezett petrokémiának jelenlegi technológiai fejlettsége minden alapot megad.

műanyagiparunkat tehát valóban csak külföldről behozott kőolajra alapozhatjuk, de ez a behozatal feltétlenül előnyös, mivel a műanyagipari termékek iránt mindenütt a világon állandóan fokozódik az igény, a nyersanyagbehozatal költségeit a késztermékek csekély hányadának kivitele is megtéríti. /mtl/

9.28.
9.35

Leli

- 12 -

bb 17. a vaskereskedelem az iparral közösen az idén elegendő számszámmal látja el a mezőgazdaságot - rendelkezést hoztak egyes cikkek hiányának megszüntetésére

i ta/gk/vl vg

1961. május 15.

a vasműszaki kereskedelemre - amint az illetékesek elmondták - az idén a mezőgazdaság szocialista átszervezése miatt fokozott feladat hárul. a nagykereskedelem és a vállalat ezért a belkereskedelmi minisztériummal és az iparral közösen úgy állította össze az ez évi áruszállítások tervét, hogy a boltokban mindig legyen elegendő mezőgazdasági szeráru, a tavaszi-nyári mezőgazdasági munkák idejére bőségesen ellátják országoszerre a szaküzleteket és a szövetkezeti boltokat. amint köztölték, mindenütt van elegendő ásó, lapát, kapa, villa, gereblye, kasza, sarló és kerti szerszám.

a városi lakosság kérésére az idén új rendelkezést hoztak a ritkán kapható cikkek hiányának felszámolására. azokat a vasműszaki cikkeit, amelyeket az ipar csak korlátozott mennyiségben gyárt, ezentul a közületek nem vásárolhatják fel a boltokból. így valószínűleg rövidesen enyhül a különböző méretű szegek és csavarok hiánya is. a vasműszaki kereskedelem különben idén az első félévben ismét sok új árucikket hoz forgalomba. a hazai ipar új termékein kívül sok, nálunk eddig nem kapható cikket külföldről szereznek be. ilyen lesz például az új típusú grillstűtő, a különböző méretű kenyértartó doboz, a tojásszeletelő, több finomacél-áru és műanyag háztartási felszerelés. a tervek szerint importálnak ezenkívül tüzhelyeket, újfajta kályhákat és zománcedényeket is. /mtl/

bb 18. új gépekkel megkészszerelte a munkát a szivárvány ruhatisztító ksz - tuljutottak a tavaszi csucsforgalmon, hétfőtől 12 nap a vállalási határidő - bevezetik a házimosás utáni fehérnemű -vasalást

i sz/gg/vl vg

1961. május 15.

korszerűsítik a szivárvány ruhatisztító ksz lomb utcai telepét, ahol az elmúlt hónapokban három új nagyteljesítményű száraz vegytisztító gépet állítottak munkába. a régi gépeket vidéki kisipari szövetkezeteknek adták át, az újakat pedig csaknem kétszerannyi ruhaneműt tisztítanak, mint tavaly. naponta kitisztítva mintegy kétezer ruha hagyja el a telepet.

/folyt.köv./

9.33.
9.50

Leli

- 13 -

bb 19. megjavították az ipari megyék zöldség-ellátását -
elegendő főzelékfélét és gyümölcsöt kapnak a bányavidékek - a
tavalyinál lényegesen alacsonyabbak az árak

i szf/hné/vl vg

1961. május 15.

a korábbi években állandóan visszatérő panasz volt, hogy az
ipari megyék lakossága a tavaszi-nyári hónapokban kevés zöldsé-
séget és gyümölcsöt kap, a késedelmes szállítás miatt többnyire
az is fonyadt.

a szövetkezetek zöldség- és gyümölcstértékesítő vállalatata
tavaly már javított a helyzeten, az idén pedig további intézke-
dések tett, hogy ne legyen ok panaszra. a termelőszövetkezetek
megerősödése módot adott rá, hogy a tavalyi 73.000 holddal szem-
ben az idén több mint 90.000 holdra kössenek zöldségtermelési
szerződést. ezen belül az öt nagy ipari megye; borsod, nógrád,
komárom, veszprém, és baranya szerződéses területét 2000 holddal
növelték, hogy fokozhassák ellátásukat azokból a cikkekből, ame-
lyeknek termelése a helyi viszonyoknak megfelel.

hatékonyan javítja az ellátást az is, hogy ebben az évben
a vasúti szállításról mindinkább áttérnek a gépkocsi-szállításra,
s így közvetlenül a termelő helyről vihetik a friss zöldséget, meg
a gyümölcsöt az elosztó telepekre, az üzletekbe. a teherautóval
szállított áru mennyiségét a tavalyi 25.000 vagonról 1961-ben
30.000 vagonra növelik. gondja lesz rá a szövet-eknek, hogy a
legelődugottabb bányászfalvakba is eljussanak a zöldséges, gyü-
mölcsös tehergépkocsik. némi zavart még okozhat, hogy ezeken a
vidékeken nincs a boltoknak megfelelő raktára. ezen gyakoribb
szállítással igyekeznek segíteni.

az ipari megyék idej jobb ellátásának eddigi eredményei
biztatóak. salátát például tavaly április 10-től május 2-ig
392.000 fejet hoztak forgalomba az öt megyében, 1961 azonos
időszakában pedig majdnem kétmilliót. a paraj mennyiségét meg-
kétszerezték, retekéből ötször annyit, zöldhagymából ugyancsak
lényegesen többet szállítottak az idej említett időszakban. a
jobb áruellátás következtében az árak sokkal alacsonyabbak,
mint tavaly. például baranya megyében a múlt év április 13-án
a saláta 3.50 forinttal indult, május 6-án 1.50 forint volt fejen-
ként. az idén ugyanebben az időben 1.40 volt a kezdőára, május
6-án pedig már 50 fillérért lehetett kapni. borsodban a hónapos
retket tavaly április 13-án 3.50-ért, május 6-án 1.60-ért árusí-
tották csomónként, az idén pedig 1.80-ért, illetve 1.10-ért. ko-
márom megyében a paraj a múlt évben 8 forinttal indult április
közepén, május elején még mindig 5.20-ra tartották, az idén pedig
május 6-ig 1.60 forintos ár alakult ki. ezek az árak általában
valamennyi ipari megyére jellemzők. /mti/

9.37. *Del*
9.55

- 14 -

bb 18. /uj gépekkel ... 1. folyt./ vl

már véget ért a szokásos tavaszi csucsforgalom, amikor százezer
runát tisztítottak vegyileg. húsvét előtt kénytelenek voltak
felemleni a vállalási időt, a héttől azonban ismét 12 munkanap.

az új gépi berendezések jobban kimélik a ruhát, a technoló-
giai idő 90 percről 30-ra csökkent, s így a tisztítandó holmi
kevésbé van kitéve a rongálódásnak. a vasatásroz gőzbubukat sze-
reztek be, a ballonkabátokat ezeken vasalják ki először s így
nem fényesednek ki, szebb formát kapnak.

a szövetkezet fiókjainak száma ötvenre emelkedett, a napok-
ban nyílt meg a váci uti és a stimrei felvevőhely. rövidesen
nyitnak fiókot a ráday utcában is. most készülnek arra, hogy
három helyen próbaképpen bevezessék az otthon mosott fehérnemű
vasalását. közismert ugyanis, hogy otthon az asszonyok - sokszor
a férjek segédletével - könnyebben kimossák a család fehérnemű-
jét, de a vasalásra már ritkábban jut idő. ezért úgy tervezik,
hogy mialatt a háziasszony bevásárol, vagy fodrásznál van, kiva-
salják a ruhát, tehát azt még aznap, vagy legfeljebb másnap haza-
vihetik tulajdonosaik. /mti/

bb 20. somogyban megalakult a mezőgazdaságban dolgozó fiata-
lok tanácsa

vid ká/j/vl

1961. május 15.

a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének so-
mogyi bizottsága mellett megalakult az ifjúsági tanács. az ala-
kuló ülésen héttagú bizottságot választottak, meghatározták a
fiatalok előtt álló feladatokat, programtervezetet készítettek,
amely az ifjúság élet- és munkakörülményeinek javításával, szak-
mai, politikai, kulturális és erkölcsi nevelésükkel foglalkozik.
a következőkben minden mezőgazdasági üzemben: állami gazdaság-
ban, gépállomáson és termelőszövetkezetben ifjúsági felelős t
választanak, akik állandó kapcsolatot tartanak a szakszervezete-
tel, továbbá a megyei ifjúsági tanáccsal. /mti/

9.45. *Del*
10.00

- 15 -

bb 21. újabb mezőgazdasági szakköröket szerveznek borsod megyében

vid /ka/j/s L1 1961. május 15.

a termelőszövetkezeti tagok szakmai ismereteinek bővítésére, a legjobb termeléstechnikai módszerek kipróbálására újabb tíz mezőgazdasági szakkört szerveznek borsod megye termelőszövetkezeti községeiben. a terv szerint a szomolyai szakkör a híres rövidszáru feketecseresznye, a héti szakkör pedig az öntözéses káposzta termesztésének legjobb módszereit keresi majd. pálházán, putnokon, sátoraljajhelyen és szendrőn a megye dombos vidékein a szakköri kísérletek arra irányulnak, hogy megakadályozzák a víz kártételét. /mti /

.-.

kk 24. nagymértékű, motoros permetezőgépeket kapnak jutalmul a legjobb minőségű almát termelő szövetkezetek szabolcsban

vid/ká/j/s L1 1961. május 15.

szabolcs megye termelőszövetkezei versenyt kezdeményeztek a jonathán-alma termelési költségeinek csökkentésére, a gyümölcs minőségének javítására. több mint 50 közös gazdaság vállalkozott már arra, hogy eleget tesz a fokozott minőségi követelményeknek. a verseny elbírálásánál figyelembe veszik az átlagtermést, és azt, hogy a termés hány százaléka alkalmas exportra. a legolcsóbban, legjobb minőségű almát termelő és a legtöbb gyümölcsöt értékesítő szövetkezeteket a földművelésügyi minisztérium megjutalmazza. a verseny első helyezettje 68.800 forint, a második 32.000 forint, a harmadik és negyedik pedig egy-egy 11.300 forint értékű motoros permetezőgépet kap. /mti /

.-.

9.48.
10.15

Jelis

- 16 -

bb 22. ötszáz segéd- és feldolgozó üzem a baranya termelőszövetkezetekben

vid ká/j/vl 1961. május 15.

a baranyai termelőszövetkezetekben 500 segéd- és feldolgozó üzemet működtetnek, majdnem megegyezően annyit, mint az előző évben. harmincnyolc közös gazdaságnak van tejüzeme, amelyekben több mint 2 millió liter tejet dolgoznak fel. tizen-nyolc községben működik szövetkezeti tégláégető, illetve mészégető üzem. ebben az évben öt és félmillió téglát, továbbá 50.000 mázsa meszet égetnek a közös gazdaságokban. új melléküzemágak is meghonosodtak: így a gépi baromfikeltetés, a szárnnyél-faragás, nádpalló készítés, nemesfűz-feldolgozás, kőtélverés. ezek az üzemek amellett, hogy egész éven át munkalehetőséget nyújtanak, jól is jövedelmeznek. ebben az évben csaknem 17 millió forint bevételt várnak a szövetkezeti gazdák a segéd és feldolgozó üzemekből. /mti /

.-.

bb 23. öntözés élettani kísérletek a kiskunságban

vid ká/j/vl 1961. május 15.

a kiskunsági vidék homokterületeinek öntözésénél számos öntözésélettani és talajnedvesség-forgalmi kérdést kell tisztázni ahhoz, hogy e területeken is gazdaságosan tudják felhasználni a vizet. ezért a gödöllői agrártudományi egyetem kertészeti tanszéke, továbbá a szarvasi és a nagytétényi kutató intézet, a megye állami gazdaságaival közösen, különböző homokvidékeken folytat ilyen jellegű kísérleteket. izzákon egy 60 holdas homokterületen a szántóföldi takarmánynövények vízigényét, bácsalmáson a szőlő és a gyümölcs, tiszakécskén pedig a zöldségtermesztés öntözési módszereit tanulmányozzák. a telepeken mindenütt meteorológiai állomásokat állítottak fel a hőmérséklet és a páratartalom mérésére. a növények fejlődéséről törzslapokat vezetnek, s már 1962-ben adatokat tudnak szolgáltatni az öntözéssel foglalkozó gazdaságoknak. /mti /

.-.

9.55.
10.12

Jelis

- 17 -

bb 25. mesterséges pontykeltetés a balatonon

vid ká/j vm mi

1961.május 15.

a balatoni halászati vállalat dolgozói a süllőkeltetés befejezése után hozzáálltak a balaton pontyállományának gyarapításához. a keszthelyi halásztelepen a hálóba került anyapontyoktól 16 liter ikrát gyűjtöttek össze. az ikrákat előmelegítés után az alsóórsi keltetőállomásra szállították, ahol többmillió pontyivadék kelt ki. az apró halakat néhány napig védett medencében nevelik, s amikor megerősödnek, s gabonaszem nagyságúvá fejlődnek, utjukra engedik őket a keszthely és alsóórs környéki vizekben./mt1/

bb 28. önerőből kisz-klubházat létesítenek a diósgyőri ipari tanulók

vid te vm ki

1961.május 15.

a diósgyőri 100-as és a 116-os iparitanuló intézet növendékei az ifjusági szervezet kezdeményezésére elhatározták, hogy kisz-klubházat létesítenek. erre a célra a 100-as tanintézet egyik épületrészét alakítják át, s abban tíz helyiséget rendeznek be, klubszobát, könyvtárt, olvasótermet, játéktérmet, s a különböző szakkörök részére megfelelő helyiségeket. mind a segéd-, mind a szakipari munkákat mestereik irányításával - maguk a tanulók látják el. az építőanyagokat a lenin kohászati művek, illetve a dímvágy gépgyár részben segítségképpen, részben a fiatalok társadalmi munkájának ellenében bocsátja rendelkezésükre, s csupán a helyiségek berendezéséről gondoskodik a 100-as iparitanuló intézet vezetősége.

az építkezést már megkezdték, s úgy tervezik, hogy az értékes létesítmény, amelyhez a két intézet növendékei több mint ötezer órai társadalmi munkával járulnak hozzá, júniusban, az iskolaév végére elkészül. a klubházban nyolcszáz fiatal talál majd kellemes, hasznos szórakozási lehetőségre./mt1/

10.00.
10.01

- 18 -

bb 26. hogyan lehet megmenteni tizmillió hektoliter tej előállításához elegendő fehérjét? - nyugdíjas szakemberek terjesztik a gyakorlatban az állattenyésztési kutató intézet új módszereit

i ie vm ká

1961.május 15.

tizmillió hektoliter tejet lehetne előállítani azzal a fehérje-mennyiséggel, amely az országban természetett pillangós-takarmányokból a betakarítás alatt és után évente árbevész. a fehérje megóvására az állattenyésztési kutató intézetben már régebben kidolgozták, s azóta országszerte széles körben alkalmazzák a két legfőbb módszert: a silózást és a mesterséges szénaszáritást.

a kutató intézet az idén is sokoldaluan kísérletezik a takarmány-konzerváló eljárások tökéletesítésével. tíz-tizenöt gazdaságban a legjobb silózási módokat vizsgálják. mivel a fehérjedús pillangósokat nehéz jól besilózni, a most főképpen magas cukortartalmu „szilázs-partnereket”, keresnek, a baktériumok ugyanis elsősorban a cukorból készítik a tápanyagokat konzerváló tejsavat.

a hagyományos módon, renden száritott szénából, főleg esős időben, a fehérjének 30-40 százaléka vész el, míg mesterséges száritással ez a veszteség 5-10 százalékra csökkenthető. az állattenyésztési kutató intézet mintegy tíz gazdaságban folytat az idén mesterséges szénaszáritási kísérleteket. összehasonlítják a különböző, magas hőmérséklettel, vagy hideg levegő áramoltatásával száritó berendezéseket, s keresnek új, még gazdaságosabb megoldásokat is, így például kipróbálják szénakészítésre a nyáron kihasználatlanul álló hibridkukorica-száritókat.

az állattenyésztési kutató intézet szervezeten gondoskodik arról is, hogy az üzemi kísérletekben már jól bevált módszerei mielőbb elterjedjenek a gyakorlatban. szerződést kötöttek két nyugdíjas szakemberrel, akik az állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben ismertetik és segítik bevezetni az intézetben kidolgozott új eljárásokat./mt1/

10.05.
10.32

- 19 -

bb 27. magyarányu csemegeaszőlő-telepítés az állami gazdaságokban

i so/hné vm ká

1961.május 15.

az állami gazdaságok tavasszal csaknem 4000 hold szőlőt telepítettek, s ebből több mint 400 hold csemegeaszőlő volt. folytatták a korábban megkezdett nagyüzemi csemegeaszőlőskertek kialakítását: a szekszárdi szőlőhegyen a rekonstrukciók során száz holdon ültettek egybefüggő területen csemegeaszőlőt. nagy telepítés volt kunbaja környékén is, ahol 400 holdon tették földbe a homoki fajták vesszőit. az új, nagyüzemi szőlőket, kivéve a meredek hegyoldalakat, 180 centiméteres sortávolságra ültették, hogy lehetővé tegyék a gépi művelést. balatonbogláron a idei telepítést már öntözéses termesztésre készítik elő. öntözésre készülnek a bács megyei és a sárközi szőlőskertekben is./mti/

- . -

bb 29. a zagypálfalvi bányagépgyárban terven felül készítik el a dorogi szénbányák részére tervezett új típusu bányabeli személyszállító kocsikat

vid te vm ki

1961.május 15.

a múlt évben a dorogi szénbányák részére különleges bányabeli személyszállító vasuti kocsik tervezését kezdték meg a zagypálfalvi bányagépgyárban. ezek a személyszállító kocsik jól alkalmazkodnak a szűk és kanyarokkal teli vágatokhoz, kényelmesek, biztonságosak. a régi kocsik husz-huszonöt férőhelyével szemben az új típusu kocsiban csak tizenhét embernek biztosítottak helyet, s minden kocsit elláttak biztonsági jelzőberendezésekkel.

az új típusu személyszállító kocsik két mintapéldányát az első negyedévben készítették el, s így a bányakocsik gyártása már nem szerepelhetett a bányagépgyár idei tervében. a dorogi bányászok kérésére a zagypálfalviak mégis vállalták, hogy az idei évre kért tizenöt kocsit terven felül elkészítik. az első kocsikat a bányásznap előtt elküldik dorogra./mti/

- . -

- 20 -

10.10.
10.40

Levél

bb 30. egy javaslat megvalósításával félmillió forint megtakarítás díósgyőrött

vid te vm ki

1961.május 15.

a lenin kohászati művek martin-üzemében az üstök falazata a forró, folyékony acél hatására korábban általában tíz-tizenkét öntés után elhasználódott, ki kellett cserélni, ami jelentős tüzállótégla felhasználásra vezetett.

bakos józsef üstös elönmunkás és társai az üstök tartósságának javítására azt javasolták, hogy nyolc-tíz öntés után a régi falazat megóvására ugynevezett vendégfállal - lapjával beépített téglákkal - lássák el az üstöket. az eljárást több mint egy éve alkalmazzák már és az a gyakorlatban jól bevált: az üstök falazata négy-öt öntésset többet bír ki. ezzel több száz tonna tüzálló téglát takarítanak meg, s ugyanakkor folyamatosabb a termelés is. a hasznos javaslat bevezetésével egy év alatt félmillió forintot takarítottak meg./mti/

- . -

bb 31. öblítőcsatorna épül sárvárrott

vid te vm ki

1961.május 5.

sárvárrott a szennyvíz elvezetésén, a községfejlesztési alaphól és állami támogatással, öblítőcsatorna építését kezdték meg. az új csatorna a gyöngyös patakából kapja a vizet. a csatorna építését a tervek szerint augusztusban fejezik be, s ezzel sárvár régi községészségügyi, köztisztasági problémája megoldódik./mti/

- . -

bb 33. megkezdtek a debreceni régi állomásépület bontását

vid te vm ki

1961.május 15.

debrecenben befejezéshez közeledik az új állomás építése. az épületet augusztus 20-án adják át. a befejező munkálatokkal egyidőben megkezdtek a régi állomás lebontását. ezt a munkát az év végére fejezik be./mti/

- . -

- 21 -

10.15.
10.45

bb 32. korszerű berendezéssel javítják a hengereltárak minőségét, könnyítik a munkát a lenin kohászati művekben

vid te vm ki

1961. május 15.

a lenin kohászati művek durvahengerművében a gerendasorozatból kikerülő különféle sineket és más, főként az épi kezelésnél használatos hengereltárakat még jelentősen is kisteljesítményű, régi berendezéssel egyengetik. az itt dolgozók kézíerővel igazítják, forgatják a présgép alatt a munkadarabokat, ami nemcsak fáradtságos, hanem szaporítatlan is. így számos esetben, amikor nagyobb mennyiségű hengereltáru készítésére van szükség, ózora szállítják a munkadarabokat, egyengetés végett.

ennek megszüntetésére a gyár vezetősége nagyteljesítményű, korszerű göngös egyengető berendezést szerzett be. a berendezés egy részét a csepeli egyedi gépgyár már leszállította és megkezdtek a gépek alapozási munkáit. az új berendezéssel a gerendasorozat minden gyártmányának az egyengetését elvégezhetik, lényegesen gyorsul a kikészítés, javul az áruk minősége és mindennek előtt sokkal könnyebb lesz a dolgozók munkája. /mti/

bb 34. egymillió forintos költséggel korszerű művelődési otthon épült felsőtelkes községben

vid te vm ki

1961. május 15.

a rudabányai vasércbányába és az új vasércdusitómű üzemébe sokan járnak dolgozni az iparteleptől öt kilométerre fekvő felsőtelkes községből. az itt lakó bányászoknak régi panaszuk, hogy nem volt szórakozásra, művelődésre módjuk, mert a községnek nem volt művelődési otthona. a bányai üzem vezetői a községi tanáccsal közösen, egymillió forintos költséggel, korszerű művelődési otthont építettek. a fénycsóvilágítással ellátott épületben színelőadásokra és vetítésekre egyaránt alkalmas nagytermen kívül szakköri szobákat, olvasókat és könyvtárat rendeztek be. ezenkívül szépen butorozott társalgót kaptak a nyugdíjas bányászok és külön szobát a kiszűrt fiatalok. a művelődési otthont júniusban adják át. /mti/

10.28.
10.50

- 22 -

bb. 35. „műanyagnapok”, a technika házában

t tz/tm/gy/hk

1961. május 15.

hétfőn reggel a technika házában megkezdődött a magyar kémikusok egyesületének háromnapos előadássorozata a műanyagok kutatásának, feldolgozásának és alkalmazásának kérdéseiről.

a „műanyagnapok”, vályi péter, az országos tervhivatal elnökhelyettese nyitotta meg. elmondotta, hogy a világ műanyagtermelése a 20 évvel ezelőtti körülbelül 140 000 tonnáról 6.5 millió tonnára növekedett, s ma már lényegesen meghaladja a szinesfém-termelés mennyiségét. a 40-es évek elején hazánkban csak egészen kis mértékű bakelitgyártás volt, második öt éves tervünk viszont már igen szélesen terjeszti ki a műanyaggyártást, és a további fejlődés lehetőségét megteremti.

ezután csűrös zoltán akadémikus, egyetemi tanár, a budapesti műszaki egyetem rektora ismertette a műanyagkémia legújabb eredményeit majd bontó lászló, az országos tervhivatal vegyipari osztályának vezetője beszélt a hazai műanyagfeldolgozó ipar szerkezetének kialakításáról.

délután megkezdődtek a szekció-ülések, amelyek kedden és szerdán folytatódnak. a szekció-üléseken a műanyagok kutatásával, feldolgozásával és alkalmazásával kapcsolatos kérdésekről több mint 50 szakember tart előadást. hétfőn és kedden délután műszaki filmeket vetítenek le a műanyagnapokon résztvevő szakemberek előtt.

/mti/

..

bb. 36. magyar hajózási küldöttség utazott hétfőn délelőtt belgrádba

t hbj/j/gy/hk

1961. május 15.

a jugoszláv hajózás meghívására hétfőn délelőtt dr. bélay józsefnek, a mahart vezérigazgatójának vezetésével magyar hajózási küldöttség utazott belgrádba.

a tárgyalások során megvizsgálják, hogy a két ország közötti árucseréforgalom keretében milyen áruféleségek terelhetők a dunai teherhajó forgalomra, továbbá, hogyan kapcsolódhatna be a jugoszláv hajózás a belgrád-regensburg közötti menetrendszerű teherhajózásba.

a küldöttség bucsuztatására megjelent dr. gács józsef, a mahart vezérigazgatóhelyettese, a hajózás több vezető munkatársa, továbbá bogoszljevics bogdan, a jugoszláv hajózás magyarországi képviselője.

/mti/

11.05.

1135

- 23 -

a szerkesztőségek figyelmére!

3. sz. javítás

a bb. 19. sz. hirt /megjavították az ipari megyék zöldségellátását/

v i s s z a v o n j u k .

/mti/

..

bb. 37. trautmann rezső építésügyi miniszter ausztriába utazott

j/gy/ki/hk

1961. május 15.

dr. trautmann rezső építésügyi miniszter és solt dezső minisztériumi főosztályvezető az osztrák arvátalatok államosításának 15. évfordulója alkalmából rendezett kiállításra bruno pittermann alkancellár meghívására hétfőn ausztriába utazott.

/mti/

..

bb. 38. aláírták a magyar-brazil egyezményeket

t bc/tm/gy/hk

1961. május 15.

Hétfőn délelőtt az országház épületében magyar-brazil kereskedelmi, pénzügyi és gazdasági együttműködési megállapodást, valamint kulturális egyezményt iratok alá, ugyancsak aláírták az 1961/62. évekre szóló kulturális munkatervet.

az egyezményeket magyar részről apró antal, a minisztertanács első elnökhelyettese, brazil részről joao portella ribeiro dantas rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a braziliai egyesült államok elnökének személyes képviselője írta alá.

/folyt. köv./

12.05. *12.05. 12.05.*

- 24 -

bb. 38. /aláírták a magyar-brazil.... 1. folyt./ gy

az aláírásnál jelen volt szarka károly külügyminiszter-helyettes, bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt a brazil küldöttség több tagja is.

az egyezmények aláírása után apró antal, a minisztertanács első elnökhelyettese beszédet mondott:

- a magyar népköztársaság kormánya nevében örömmel állapítom meg, hogy a most aláírt egyezményeket megelőző tárgyalásaink őszinte, baráti légkörben, a kölcsönös érdekek, előnyök figyelembevételére és az egyenjogúság alapján eredményesen zajlottak le.

- megelégedéssel jelenthetjük ki, hogy a tárgyalásokon felmerült minden kérdésben azonos álláspontra jutottunk, ami feljogosít bennünket arra a reményre, hogy a jövőben kapcsolataink minden téren gyümölcsözően fejlődnek tovább.

- a magyar népköztársaság kormánya örömmel üdvözölte a nagykövet ur által vezetett delegáció magyarországra érkezését, annál is inkább, mivel bizonyos volt abban, hogy kölcsönösen megvan minden feltétele annak, hogy a tárgyalások teljes sikerrel záruljanak. a magyar népköztársaság képviselői erre törekedtek és megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy dantas nagykövet ur, a braziliai egyesült államok elnökének személyes képviselője és delegációjának minden tagja ebben a szellemben vett részt a tárgyalásokon.

- az aláírt egyezmények új szakaszt nyitnak a magyar népköztársaság és a braziliai egyesült államok közötti gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatokban. mindez jó példa arra, hogyan fejleszthetjük békés kapcsolatainkat a különböző társadalmi rendszerű országok - ha mindkét részről fennáll az óhaj - a békés egymásmellett élés elve alapján, népeik érdekeinek megfelelően.

/folyt. köv./

12.20. *12.20.*

12.35 *12.35*

- 25 -

bb. 8. / aláírták a magyar-brazil..... 2. folyt./ gy

a magyar népköztársaság erejéhez mérten igyekszik hozzájárulni a braziliai egyesült államok ipari fejlődéséhez ipari berendezések szállításával és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok más formáinak keretein belül.

a most megkötött kulturális egyezmény szinten jelentős, mert elősegíti, hogy a magyar és a brazil nép kölcsönösen megismerje egymást, közelebb kerüljön egymáshoz.

engedje meg, nagykövet ur, hogy reményemnek adjak kifejezést, hogy a diplomáciai tárgyalások eredményeképpen a közeljövőben üdvözölhetjük budapestben a braziliai egyesült államok diplomáciai képviselőjét. meggyőződésünk, hogy a diplomáciai képviselők cseréje nagymértékben elő fogja segíteni a most aláírt egyezmények teljes realizációját, a kapcsolatok további elmélyítését. úgy gondoljuk, hogy a kölcsönös megértés és jóakarattal szellemében jó munkát végeztünk népeink és országaink javára, s az elért eredményeket tovább kell gyümölcösöztetnünk.

engedje meg, nagykövet ur, hogy az ön közvetítésével őszinte üdvözlőnként küldjük nagy országuk, a braziliai egyesült államok vezetőinek, személyesen quadros köztársasági elnök urnak és a békeszerető barátságos brazil népnek, a békés kapcsolatokat fejlesztő országépítő munkájukhoz további sikereket kívánunk!

ezután joao portella ribeiro dantas nagykövet mondott beszédet:

- a magyar népköztársaság kormánya és a braziliai egyesült államok kormánya történelmi dokumentumokat irtak alá, amelyek rendezték a diplomáciai kapcsolatok kérdéseit, és egyezményes alapon helyezték a két ország közötti gazdasági és kulturális kapcsolatokat. olyan pillanat ez, amelyet a brazil nemzet és elnöke, ianio quadros, aki a brazil külpolitika irányvonalát megszabta, óhajtva vártak, tudva azt, hogy a népek közötti béke csak a közös együttműködés útján érhető el. ez a magyarok kívánsága is és ez az értelme az aláírt szerződéseknek. egyheti sikerrel járó munka után, állandó békés kapcsolatokat építünk ki, amelyekhez csatlakozásra hívjuk a világ békeszerető népeit. kiépítjük a gazdasági cserekapcsolatot, a kölcsönös megbecsülés és nemzetek egyenlősége alapján, s kiépítjük a kulturális és művészeti kapcsolatokat is.

/folyt. köv./

12.30.

- 26 -

12.45

bb. 38. / aláírták a magyar-brazil..... 3. folyt./ gy

büszke vagyok rá, hogy hazám nevében én írhattam alá ezeket az okmányokat.

önök tudják, hogy brazilia békeszerető állam, amely béké- célra igyekszik gazdaságát fejleszteni, népének jólétét emelni. nincsenek politikai vetélkedéseink, vallási vagy faji ellentéteink, s békében élünk valamennyi szomszédunkkal, csak- úgy, mint a világ minden nemzetével. éppen ezért bennünket is tisztelnek és szeretnek.

hogy ez a helyzet századokon át tartson, ez ianio quadros elnök kívánsága, amelyhez legyen szabad hozzáfűznöm a jómagam munkatársaimét, és valamennyi brazil állampolgárét is.

/mti/

.-.

bb. 39. elutazott a brazil küldöttség

t bc/tm/gy/hk

1961. május 15.

a brazil küldöttség, amely joao portella ribeiro dantas rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a brazil köztársasági elnök személyes képviselője vezetésével magyarországra látogatott, hétfőn délelőtt elutazott hazánkba.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent barcs sándor, az elnöki tanács tagja, szakasits árpád, az elnöki tanács tagja, a muosz elnöke, szarka károly külügy- miniszterhelyettes, bacsoni jenő külkereskedelmi miniszter- helyettes, osztrovszki györgy, az országos tervehivatal elnök- helyettese, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa.

x x x x

joao portella ribeiro dantas nagykövet elutazása előtt elmondotta:

- küldöttségünk nagyon jól érezte magát magyarországon, s utunk, tárgyalásaink eredményeivel elégedettek vagyunk. budapest egyike a világ legszebb városainak, ahol a leg- barátságosabb, legvendégszeretőbb fogadtatásban részesültünk. külön köszönetet mondok a magyar sajtónak, amely mindvégig nagy rokonszenvvel kísérte figyelemmel delegációnk tevékenységét.

/folyt. köv./

12.44.

- 27 -

13.45

240

bb. 39. / elutazott a brazil..... 1. folyt./ gy

- a megkötött egyezmények nagy lehetőségeket nyitnak meg a két ország kapcsolatainak fejlesztésében. Most a két kormány különböző szervein, a vállalatokon, a kulturális és művészeti intézményeken a sör, hogy a megállapodásokban foglalt célokat minél eredményesebben megvalósítsák.

x x x x

a küldöttség budapestről prágába utazott.

/mti/

..

bb. 40. időjárásjelentés

tm/gy

1961. május 15.

a meteorológiai intézet jelenti május 15-én, hétfőn 13 órakor:

több napsütés

nyugat, közép- és délkelet Európában csendes, borult az idő és sok helyen esik az eső. Európa többi részén viszont száraz, gyengén felhős időjárás uralkodik. Hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak. Országszerte esőkkel, a dunántúlon többfelé, az északkeleti megyékben egy-két helyen zivattal. A csapadék mennyisége az ország északi felében általában 1-4, a déliben 4-10 milliméter között volt, de néhány helyen 10 milliméternél is több hullott. Így Mohácson 11, lentiben és Baján 12, Baracson és Szekszárdon 15, Somogyszobon 20 millimétert mértek. A hőmérséklet a nap folyamán általában 17-21 fokig emelkedett, ma hajnalban az északkeleti megyék területén 2-6, máshol 6-12 fokig süllyedt. Talajmenti fagy nem volt.

/folyt. köv./

13.20. 14.00

- 28 -

bb. 40. / időjárásjelentés... folyt./ gy

a napsütés időtartama a dunántúli északnyugati felében 1-3, az ország többi részén általában 6-10, a déli, délkeleti megyékben 10-15 óra volt. Ma délelőtt az ország déli, délkeleti tájain csendes eső hullott, a hőmérséklet 11-12 fok volt. Az északkeleti, keleti megyékben csak félborultság volt. A hőmérséklet 10 óráig 15-16 fokra emelkedett. A nyugaton és az északi vidéken megindult a felhőzet felszakadozása. Budapestén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 13.4 fok volt, 2.5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. Ma 12 órakor Budapestén a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás kedd estig: az esők az ország déli felében megszűnnek, a felhőzet országszerte felszakadozik. Holnap néhány helyen, főképp az ország északi felében kisebb záporok, mérsékelt, időnként megélénkülő szél, a nappali felmelegedés fokozódik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-10, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-22 fok között.

a Duna vízállása ma reggel 408 centiméter.

/mti/

..

bb. 41. ötven üzem együttműködése az ózdi rekonstrukció gyorsításáért - káthetes előny a harmadik acélotvasztó szerelésénél - az év végére már hat új márc kemence működik az ózdi acélműben

ö st./sz/vid/gk/gy/vg

1961. május 15.

a magyar vaskohászat fejlesztésének egyik nagyjelentőségű eseménye az ózdi rekonstrukció, amely nemzetközi színvonalra emeli e fontos acélművünk termelőeszközeit, munkájának egész menetét. Több mint egymilliárd forintot áldoz az ország a gyár felújítására, az acélműnek minden fontosabb berendezését kicserélik, 300 méter hosszú vasvágóüzemcsarnokot hoznak létre, a 12 régi, kisteljesítményű martin-kemence helyett nyolc korszerű márc-kemencét építenek. Korszerű kiszolgáló berendezéseket szerelnek fel, a dolgozóknak kedvezőbb munkakörülményeket teremtenek. A jövőre befejeződő felújítás a gyár évi acéltermelését 150 000 tonnával növeli.

/folyt. köv./

13.30.

14.30

- 29 -

me

/bb 41. ötven üzem.....1.folyt./vm

a nagyarányú munkában ötven üzem és intézmény vesz részt, s az érdekeltek szocialista szerződést kötöttek a tervrajzok, berendezések, alkatrészek pontos elkészítésére, a feladat bonyolult, mert a régi acélműnek részlegesen az építkezés közben is termelnie kell. az üzemek együttműködése igen sok kezdeti nehézséget áthidal, a korábban elmaradással küzdő borsodi mélyépitő vállalat helyesebb szervezéssel az idén helyenként már a tervezett határidőket is le tudta rövidíteni. így a vaskohászati kemenceépítő vállalat és a ganz-mávas építő és szerelő is a tervezett idő előtt végezhettek el fontos munkákat. a második márc-kemencét a múlt hónapban már határidő előtt adhatták át és jelenteg mintegy kéthetes előnnyel dolgoznak a harmadik kemence szerelésén. az év végére már összesen hat új márc-kemence dolgozik ózdon és jó ütemben halad az üzemcsarnok szerelése is, decemberig körülbelül 160 méteres szakaszon kerül tető alá az új csarnok. a rekonstrukciót jövőre fejezik be.

számos üzem meggyorsította szállításait, példás munkával segíti a felujítást a wilhelm pieck vagon-és gépgyár, amely az öntő szerelvényeket és a salaküst-kocsikat az évvégi határidő helyett már leszállította. az ózdi kohászati üzemek vezetősége levélben mondott köszönetet a győri dolgozóknak dicséretes munkájukért. hasonlóképpen jól oldották meg eddigi feladataikat az ém általános szerelőipari és az elektromos szerelőipari vállalat dolgozói.

a felujítási munka valamennyi problémája azonban még koránt sincs megoldva. a többi között még számos berendezést várnak külföldről, amin nagymértékben múlik a korszerűsítés további tervszerű menete. a komplex külkereskedelmi vállalat minden tőle telhetőt elkövet, hogy a külföldi berendezéseket időben rendelkezésre bocsáthassa. négy országból ötféle gépi, illetve elektromos berendezést kell sürgősen beszerezniök. a szovjetunióból vásárolt turbokompresszor mechanikus része már itt van, s most jelezték, hogy a többi tartozékot is küldik a napokban. az angol gyártmányú, darura akasztható kokilla-lehuzót az ózdiak az év végére kérték, s az angol cég már visszaigazolta a rendelést. két nyugatnémet gyártmányú üst már „átlépte a határt”, a komplex szakembereinek azonban nagy gondot okoz más nyugatnémet szállítmány.

/folyt.köv./

13.55.

14 45

Zec

- 30 -

/bb 41. ötven üzem....2.folyt./vm

a gyártó cég ugyanis azt közölte, hogy az olajgőzégők közül az elsőt a kívánt határidőre elküldi, de a többit csak egy-három hónappal később tudja szállítani. ezért a komplex-vállalat egyik megbízottja sürgősen elutazott nyugat-németországba, hogy a helyszínen megbeszélje, hogyan hozhatnák előbbre a határidőket. egy másik kohászati berendezést, a 100 tonnás üstöt olaszországból szándókoznak beszerezni, mégpedig úgy, hogy az üstöt az év vége előtt az ózdiak rendelkezésére bocsáthassák.

az építkezés legfontosabb kellékeinek, a tervrajzoknak az elkészítése rendkívül bonyolult és hosszadalmas munka, a kohó-és gépipari minisztérium tervező irodái eddig több mint 10 000 részlettervet adtak át az ózdi beruházóknak. az építkezés és az üzembehelyezett első két kemence munkájának tapasztalatai alapján még számos tervmódosításra is szükség van, amit igen gyorsan el kell végezni. a gyakorlati tapasztalatok alapján ugyanis kitűnt, hogy a 80-85 tonna teljesítményre tervezett kemencék egyszerre száz tonna acél olvasztására is alkalmasak, ezért a kiszolgáló berendezéseket is ennek megfelelően alakítják ki. a száztonnás öntőüstök módosított tervei már elkészültek, sok más részletterven is még e hó végéig átvezetik a változtatásokat. az adagoló és néhány más kiszolgáló berendezés tervének módosítása azonban még hosszabb időt vesz igénybe.

a csepeli egyedi gépgyártól két kokilla-lehuzó berendezést vár ózd. a berendezések elkészültek ugyan már korábban, de minőségük nem volt megfelelő, most a csepeliek soronkívül kijavítják a hibákat és a rendbáhozott gépeket még e hónap vége előtt utnak indítják ózdra./mti/

- . . -

bb. 43. a fővárosi villamosvasut igazgatósága közli:

tm/gy/vg

1961. május 15.

vágánykorszerűsítési munkálatok miatt május 17-én 23 órától május 18-án reggel 4.30 óráig a 47-es, 49-es, 53-as jelzésű kocsik csak a madách térig közlekednek. madách-tér, marx tér között autóbusszal tartják fenn a forgalmat.

/mti/

..

14.20.

14 50

Zec

- 31 -

bb 42. háromezren tanulnak szakmát a fővárosi kisipari műhelyekben, felkészülnek az újabb szerződésekre - a kiosz budapesti választmányának ülése

t sz/hné vm vg

1961. május 15.

hétfőn sörház utcai székházában ülést tartott a kiosz budapesti választmánya. gálos györgy, a szervezet budapesti titkárságának vezetője beszámolt a fővárosban dolgozó csaknem huszezer kisiparos munkájáról. elmondotta, hogy bár jelentős részt vállalnak a lakosság számára történő javítások, szolgáltatások elvégzésében, a külső kerületekben nincs elegendő kisiparos. a kerületi tanácsok szakmánként felméréseket végeztek és megállapították, hogy még mintegy 220 kisipari műhelyre lenne szükség. a kisiparosok nagy többségének munkájával elégedett a lakosság, akadnak azonban olyan törvénysértők és hanyagul dolgozók, akikkel szemben a szervezet él az iparmegvonás jogával. egy év alatt 524 alkalommal került sor iparmegvonásra. egyre kevesebb azok száma, akiknél adó nemfizetés miatt kell ehhez az eszközhöz folyamodni és többnyire a rossz minőségű munka, a határidők meg nem tartása, a megrendelők sorozatos panaszai, spekuláció, vagy az iparnak a megengedettnél hosszabb ideig történő szüneteltetése miatt vonják meg az engedélyeket.

a budapesti kisipari műhelyekben most most több mint 3000 fiatal tanul szakmát. a kisipari tanulók száma a múlt évben néhány százal több volt, a csökkenés oka az, hogy a szervezetbe belépett mesterek magukkal vitték tanulóikat is. tavaly ugyanis a kisiparosok közül 1100-an lettek szervezeteti tagok. az értekezleten megbeszélték, hogyan készüljenek fel az idei tanuló-szerződésekre. a felvétel, vagyis a szerződés a jövő hónapban kezdődik.

elmondották a választmányi ülésen, hogy az e héten nyitló budapesti ipari vásáron 100 kisiparos mutatja be készítményeit. a kisiparosok egy nagyobb pavilonban kaptak helyet./mti/

bb 45. a lengyel vegyipari miniszter elutazott budapestről

hné vm vg

1961. május 15.

antoni radlinski vegyipari miniszter vezette lengyel küldöttség a rendes repülőjáráttal elutazott budapestről. bucsuztásukra megjelent czottner sándor nehézipari miniszter, szekér gyula miniszterhelyettes, a lengyel külkereskedelmi képviselő vezetője és a nehézipari minisztérium vezető tisztviselői./mti/

14-25.

1450

- 32 -

bb. 44. nyolcvanezer juh nyírása kezdődött meg a nógrádi gazdaságokban

vid j/gy/ká

1961. május 15.

a nógrádi termelőszövetkezetek és állami gazdaságok a hegyi legelők adta lehetőségeket kihasználva, évről-évre gyarapítják juhállományukat, s az utóbbi 10 év alatt megkétszerezték a juhok számát. a gondos tenyésztői munka eredményét most mérhetik le, hétfőn ugyanis 80 000 juh nyírását kezdték meg. az állattenyésztő szakemberek különösen a kisterenyei állami gazdaság juhnyíróinak munkáját figyelik, ahol több mint 10 000 juhot tartanak, s az itteni gyapjuhozamból következtetni lehet a megyei átlagra. az első 100 juh levetett bundájának átlagsúlya 4-5 kilogramm, de hasonló hozamról adnak számot a termelőszövetkezeti juhászok is. nógrád megyéből a lenyírt gyapju jelentős részét a feldolgozó vállalatokhoz küldik, de sok gyapjut dolgoznak fel az ezermester palócasszonyok is.

megkezdődött a juhnyírás az ország egyik legnagyobb állami gazdaságában, a tajta-hansági állami gazdaságban is. itt 12 gép és 15 hajdusági juhnyíró 23 000 birkát szabadít meg bundájától. a magyarfésűs-merinói juhokról átlag 4 kilogramm, hosszuszálás gyapjut nyírnak le.

/mti/

bb. 46. új üzemi konyha és étterem a győri textilművekben

vid te/gy/ki/hk

1961. május 15.

egymillió forintos költséggel új üzemi konyhát és éttermet építettek a győri textilművekben, amelyeket hétfőn helyezték üzembe.

a tervek szerint később a konyhán vacsorát is főznek, amit a dolgozók hazavihetnek.

/mti/

14.30.

1451

- 33 -

bb. 47. megkezdődtek az írásbeli érettségik a gimnáziumokban

t vt/sze/gy/sn

1961. május 15.

a gimnáziumokban hétfőn megkezdődtek az érettségi írásbeli vizsgák. az első dolgozatot magyar irodalomból írták a diákok, a művelődésügyi minisztériumból megküldött központi tételek alapján.

az 1. kerületi petőfi sándor gimnáziumban az öt negyedik évfolyamban 140 jelölt készült érettségire. az osztályvizsgákon mindössze 6 tanuló nem felelt meg a követelményeknek. közülük is csupán egy bukott osztályismétlésre, a többiek javító vizsgát tehetnek. az összefoglalókon csaknem valamennyi tárgyból jó felkészültek az érettségizők. a humán és a reál tagozatu osztályok jelöltjei egyaránt két-két tétel közül választhattak a hétfői magyar irodalmi írásbelinél. a humán osztályok számára küldött első tétel címe: „az egyén életének célja és a társadalom,.. itt a feladat az volt, hogy a fiatalok dolgozatukban vizsgálják meg egy 19. századi epikus vagy drámai alkotás mondani-valóját, illetve néhány 20. századi költő munkássága alapján foglalkozzanak a szocialista ember eszmei erkölcsi magatartásával. a második tétel: „a nyugati költőinek állástoglalása a magyar társadalom forradalmi átalakulásának kérdésében,.. a diákok többsége az első tételt választotta, amelynek témája közelebb áll a mai élethez.

a reál tagozatu osztályokban az első tétel címe: „a magyar költő sorsa az osztálytársadalom viszonyai között,.. a második tétel alapján az volt a feladat, hogy a jelöltek vizsgálják meg a magános hős sorsának alakulását, bukásának okait katonai józsef és móríc zsigmond egy-egy művében. a reál osztályok tanulói közül többen a második tételt választották.

kedden a matematikával folytatódik az írásbeli érettségi vizsga. szerdán készítik majd el vizsgadolgozatukat a fiatalok orosz nyelvből, az idegen nyelvek iránti érdeklődésre jellemző, hogy a petőfi gimnáziumban csaknem ötvenen jelentkeztek érettségire a nem kötelező második nyelvből.

/mti/

..

14.40.

15.10

- 34 -

bb 48. életbelépett a gyermekintézmények új, progresszív díjrendszeréről szóló kormányhatározat

1 vt/vm sn

1961. május 15.

kormányhatározat értelmében a gyermekintézményekben új, progresszív térítési díjrendszert vezetnek be országsszerte. az erre vonatkozó minisztériumi határozat végrehajtási utasításában foglaltak május 15-i hatállyal léptek érvénybe. ezzel kapcsolatban az mti munkatársát tájékoztatták a művelődésügyi minisztériumban.

- a gyermekintézmények kiterjedt hálózata ma már sok gondot és fáradságot vesz le a dolgozó szülők, főleg a dolgozó anyák válláról. a gyermekintézmények fejlesztése a felszabadulás után hazánkban ugrásszerűen megnövekedett. a felszabadulást követő években az állami beruházás fokozatosan lehetővé tette a korszerű gyermekintézmények hálózatának gyorsított fejlesztését. amíg 1945-ben 992 óvodában 52 072 gyermeket gondoztak, 1960-ban az óvodák száma már 2 865 volt, a bennük elhelyezett gyerekek száma pedig meghaladta a 136 000-et. a felszabadulás előtt csak budapesten működött néhány napközi otthon. a felszabadulás után sokat változott a helyzet ezen a téren is. az 1953-as esztendő fordulópontot jelentett a tekintetben, ebben az évben ugyanis 503 általános iskolában létesítettek napközi otthont, csaknem 20 000 tanulóval. az 1956/57-es tanévben már több mint 62 000 tanulót tartottak nyilván az általános iskolai napközi otthonok. a velük szemben megnyilvánuló, s egyre erősödő bizalom jelentősen megnövelte a felvételi igényeket. az idei oktatási évben az általános iskolai napközi otthonokban foglalkoztatott tanulók száma megközelíti a 110 000-et. ennek ellenére azonban még mindig nem tudunk minden jogos igényt kielégíteni, bár 1953-hoz képest a férőhelyek száma majdnem megtízszereződött.

- a mezőgazdaság szocialista átszervezése nyomán megnőtt az igény a nyári, idény jellegű gyermekintézmények iránt is. 1960-ban az idény bölcsődékben csaknem 5 000 kisgyermek kapott helyet, a nyári óvodákban elátott gyerekek száma 44 és félezer volt.

- államunk a gyermekintézmények fenntartására évente jelentős összeget fordít. a bölcsődékben elhelyezett egy-egy kisgyerek havi ellátása 650-700, a napköziben levőké 450-500 forint. a bölcsődék, napközi otthonos óvodák és általános iskolai napközi otthonok térítési díjainak jelenlegi rendszere aránytalan, nem egységes, s különösen az alacsonyabb keresetű szülőkre hátrányos.

/folyt.köv./

14.45.

15.10

- 35 -

/bb 48. életbelépett....1.folyt./vm

ők ugyanis többet fizetnek gyermekükért a tanácsai óvodában, mint nagyobb keresetűek az üzemiben. egyéb visszasságok is feltétlenül indokolták a térítési díjrendszer sürgős megváltoztatását. szükségessé vált olyan egységes térítési rendszer kialakítása, amely egyaránt érvényes minden gyermekintézményre, függetlenül attól, hogy milyen területen működik, vagy mely szerv kezelésében áll.

- a tanácsok a térítési díjak emeléséből származó többletet az óvodai és iskolai napközi otthonok hálózatának további bővítésére és minőségi fejlesztésére használják fel. az új rendelet lehetővé teszi, hogy még több dolgozó szülő helyezhesse el gyermekét napközi otthonban. újabb csoportok szervezése csökkent a zsu-foltságot, amely erősen hátráltatta a nevelőmunkát. fontos lépést jelent az azonos nyersanyag norma bevezetése. ez is közelebb visz annak a célnak eléréséhez, hogy minden tekintetben megszűnjék a város és a falu közötti színvonal különbség. a falvakban is magasabb nyersanyagköltség jut az ebédre, továbbá háromszori étkezést is kapnak a gyerekek a napköziben.

- az új rendelet azzal is igyekszik enyhíteni a dolgozó szülők gondját, hogy lehetőséget ad a gyerekeknek a napköziben a hosszabb tartózkodásra, hasonlóan a bölcsődékhez és az óvodákhoz. megfelelő számú jelentkező esetén az iskolai napközi otthonban is reggeli és esti felügyeletet biztosítanak a dolgozó szülők gyermekeinek. lehetőséget nyújt az új rendelet arra is, hogy tanulószobában helyezzenek el olyan gyerekeket, akik részére étkezést nem vesznek igénybe. a 3 órás tanulószobai foglalkozás alatt a gyerekek szaktanári felügyelettel jól felkészülhetnek a következő napra, s mindezért minimális hozzájárulást, csupán napi 1 forintot kell fizetni.

- az egységes térítési rendszer figyelembe veszi a szülők havi jövedelmét és a gyerekek számát, s a többgyermekes családok kedvezményben részesülnek. a térítési díj a keresetnek igazodóan 1 forinttól 15 forintig terjed. az állami hozzájárulás több gyermek esetén arányosan emelkedik, míg a szülői térítés mértéke csökken. az érintett szülők a térítések rendezése után is jelentős juttatásban részesülnek. az állami hozzájárulás ugyanis egy napközi otthonos gyermek esetében havi 60 forinttól 400 forintig terjedhet - fejezték be a tájékoztatást./mti/

14.50.
15.20

- 36 -

/bb 52. a dunamenti hőerőmű....1.folyt./vm

az erőműben az első tervek szerint a barátság-olajvezetéken érkező szovjet olaj és nagylengyeli olaj feldolgozása utáni maradványokat, a pakurát szándékoztak eltüzelni. a feldolgozási technológia fejlődése következtében azóta úgy alakult a helyzet, hogy későbbi időpontban a pakuránál is gazdaságosabb végtermék, a gudron elnevezésű nehéz olaj eltüzelésére is lehetőség nyílik. a kollégium utasította a beruházókat, hogy a tüzelőberendezéseket gudronra is alkalmas kivitelben rendeljék meg a szovjetunióból. mivel az olajfinomító területét jelenleg megyehatár szeli ketté, oly módon, hogy a tartályok egy része és a létesítmények nagyobb része az erőművel együtt pest megye, másik része pedig fejér megye területére kerül a kollégium úgy határozott: a minisztérium kérje illetékes helyen a megyehatár kiigazítását, hogy a szoros kapcsolatban dolgozó két nagyüzem egységesen pest megyéhez tartozzék és közös ügyeiket egy helyen intézhessék.

- . -

bb 50. győr megye termelőszövetkezetei befejezték a kukorica vetését

vid ká j vm hk

1961.május 15.

győr megye termelőszövetkezeteiben a közös földeken mindenütt földbe került a kukorica vetőmagja, a vetésterület csaknem felén négyzetesen. most már csak a háttáji gazdaságok néhány száz holdján kell elvetni a kukoricát. az eső hatására szépen kelnek a vetések, megyszerte megkezdték a kapálást. gyors ütemben halad a takarmányfélék betakarítása is. a munka lendületére jellemző, hogy néhány nap alatt a lucernaterület 70 százalékán kaszálták le a termést. több termelőszövetkezetben az őszi takarmánykeverék helyén megkezdték a silókukorica vetését./mti/

- . -

15,30

16.25

- 39 -

/RR

bb 53. a múlt évben 1.500, az idén több mint 5.000 termelőszövetkezeti tagot üdültetnek a biztosítási és önszegélyező csoportok - az állami biztosító vezérigazgatójának sajtótájékoztatója

t kz/vm ká

1961. május 15.

hétfőn a hazafias népfrent országos tanácsa belgrád-rakparti klubjában köves andrás az állami biztosító vezérigazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit a termelőszövetkezeti tagok biztosítási és önszegélyezési csoportjainak tevékenységéről.

a szövetkezeti gazdák körében - mutatott rá többek között - az utóbbi években már igen nagy érdeklődés volt tapasztalható olyan szolgáltatások - például szervezett üdülés - iránt, amelyek a szövetkezetek szociális-kulturális alapja terhére csak korlátozott mértékben voltak megoldhatók. e probléma rendezése céljából szervezte az állami biztosító a termelőszövetkezeti tagok biztosítási és önszegélyezési csoportjait.

a csoportok 10 forintos tagdíj ellenében a tag elhalálása, vagy rokkantsága esetén 850 forinttól 7 000 forintig terjedő összegű rendszeres segélyt, házasság, szülés, hosszantartó betegség és egyéb esetekben pedig a helyi intézőbizottság által megállapított összegű rendkívüli segélyt adnak tagjaiknak. a csoporttól kapott segélyt nem kell visszafizetni. a befizetett tagdíjak 25 százalékaival a megyei intézőbizottság rendelkezik: ebből fizetik a rendkívüli segélyeket, s ebből fedezik a különböző szociális juttatások költségeit is.

az új biztosítási forma iránt országsszerte igen nagy az érdeklődés. a csoportok taglétszáma ma már eléri a kétszázezretet, s az év végéig előreláthatóan 350.000 fölé emelkedik. a megyei intézőbizottságok rendelkezésére hagyott 25 százalékból az elmúlt évben 1.500 termelőszövetkezeti tagot üdültettek hévízen, harkányfürdőn, hajdusoboszlón, gyulán, nyíregyházán, sóstófürdőn, a balatonparton, illetve parádfürdőn. az eddig beérkezett igények és a lehetőségek alapján az idén több mint 5.000 szövetkezeti gazdát üdültetnek a csoportok.

/folyt.köv./

15,44 16²⁰

- 40 -

bb. 49. angol otthon, sokfajta gépet, traktort, autót mutatnak be a budapesti ipari vásár angol pavilonjában

i hbj/sze/gy/vg

1961. május 15.

a budapesti ipari vásáron az idén anglia hivatalosan saját pavilonjával vesz részt. anglia részvételéről j.d. lewis követségi titkár, az angol követség kereskedelmi osztályának vezetője a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a massey-ferguson mezőgazdasági gépgyár új típusú traktorokat és mezőgazdasági gépeket, a vulcan foundry különféle kazánokat, a monotype corporation legújabb nyomda gépeket állít ki. a gestetner gyár sokszorosító gépekkel, a xeros-rank ipari televíziókészülékekkel, a c.a.v. ltd. üzemi yag injektorokkal és gépjármű villamosberendezésekkel jelen kezik. a triumph herald az angol autóipart képviseli, az elliot gyár legújabb elektronikus számológépeket mutat be. üvegek légmentes lezárásához szükséges kupakot a thomat hunter limited állítja ki.

- a központi angol pavilonban egy angol otthon láthatnak a látogatók, s ennek keretében 70 angol cég áruját ismerhetik meg. a különféle gyártmányok közös jellemzője: mind a legmodernebb ipari formatervezéssel készült, s ezeket az angol ipari formatervező tanács és a központi tájékoztató hivatal közösen válogatta ki, hogy méltón képviseljék az angol ipart. az angol pavilonban könyvkiállítás is lesz, s itt működik majd a tájékoztató szolgálat, - hangzott a nyilatkozat.

/mti/

..

bb. 51. megkezdte munkáját a balatoni meteorológiai szolgálat

vid j/gy/ká

1961. május 15.

a balatoni meteorológiai obszervatóriumban hétfőn megkezdődött az időjárás-prognózis adás a viharok előrejelzésére, a kirándulók, hajók tájékoztatására szervezett, nyári - meteorológiai szolgálat. az obszervatórium ettől a naptól kezdve európa különböző részeiről érkező, mintegy 400 helyzetjelentés és a helyszíni mérések alapján naponta készít időjárás-térképet. hidrogén töltetű léggömbökkel mérik a magaslégköri áramlást, figyelemmel kísérik a tó vizének párolgását. az új zivatarjelző készülékkel ez évtől kezdve a 100 kilométeres távolságban kialakuló vagy közeledő zivatarfelhők útját is észlelhetik. a balatoni meteorológusok észrevételeiket rendszeresen közlik a rádió híreiben.

/mti/

..

15,00

15²⁰

- 37 -

bb 52. a dunamenti hőerőmű és a dunai kőolajfinomító beruházásának összehangolásáról, korszerű olajtüzelő berendezések gyártásáról tanácskozott a nehézipari minisztérium kollégiuma

t szf/hné vm vg 1961. május 15.

a nehézipari minisztérium kollégiuma hétfői ülésén Czotner sándor miniszter elnöklétével megvitatta a hazai fűtőolaj-felhasználás ügyét. kisebb mértékben már több mint két évtizede tüzelnek nálunk ipari kazánokban olajjal, teljes tüzelőberendezés tervezés és gyártás azonban még nem fejlődött ki, ami hátráltatja ennek a gazdaságos, jó hatásfokú tüzelőanyagok felhasználását energiafejlesztésre. az oegh a hőtechnikai kutatóintézetben megalkototta az olajtüzelési kutatási csoportot, a hőenergiagazdasági és tervező vállalatnál olajgazdálkodási szakosztályt szervezett, továbbá megállapodott az országos kőolaj és gázipari tröszttel olajtüzelési vevőszolgálat felállításáról.

a vitában, amelyben résztvett a kohó-és gépipari minisztérium, valamint a külkereskedelmi minisztérium képviselője is, az a nézet alakult ki: a korszerű olajtüzelő-berendezések kialakításához fejleszteni kell a kutatási, illetve olajgazdálkodási osztályt, a korszerű tüzelőberendezések tervezése és gyártása azonban a kohó-és gépipari minisztérium vállalataira vár. úgy döntöttek, hogy a tervezés és gyártás megszervezésére a kgm-mel, valamint az országos tervehivatallal együtt kéri a gazdasági bizottság határozatát, hogy a megfelelő olajégők és kiszolgáló berendezések nagyszorozatu előállítását legkésőbb 1963-ben megkezdhessek.

a kollégium ezután a százhalombattai dunamenti hőerőmű és a mellette felépülő dunai kőolajfinomító beruházásainak összehangolásáról tanácskozott, az erre a célra alakított kooperációs bizottság előterjesztése alapján. mint ismeretes, a két hatalmas üzem a legszorosabb kapcsolatban áll majd egymással, mert a finomító adja az erőműnek a kazánok fűtéséhez szükséges olajat, az erőmű pedig gőzzel és villamosenergiával látja el a finomítót. szükséges tehát bizonyos összefüggő tervezési és beruházási kérdések eldöntése. az erőmű építkezése tavaly megkezdődött, jelenleg a felvonulás befejezése, a földmunka és a raktárépítés folyik. az üzemi létesítmények építése a nyáron kezdődik meg, szabadtéri kivételben. a kollégium kimondta: az idei utolsó negyedévben az olajfinomító építéséhez is fel kell vonulni, meg kell kezdeni a tereprendezést és a többi előkészítő munkákat, hogy 1962 első felében hozzáfoghassanak a tulajdonképpeni építkezéshez, különben a finomító nem tudja megkezdeni 1963-ban az olajszállítást az erőmű részére.

/folyt.köv./

15,20 16⁴⁰

- 38 -

/bb 53. a múlt évben....1.folyt./vm

az elmúlt évben az üdülés költségeit még teljes egészében a csoport fedezte. több helyütt foglalkoznak azonban azzal a tervvel, hogy a szot üdültetési rendszeréhez hasonlóan az önszolgáló csoport tagjaitól is hozzájárulást kérnek, s az oda-visszautazás költségeinek is csak 50 százalékát térítik meg. a rendelkezésre álló keretektől így lényegesen több szövetkezeti gazdát tudnak majd üdültetni.

a csoportok költségén több ezer szövetkezeti gazda látogatott már el a fővárosba, vagy az ország más vidékeire. több százan vettek részt külföldi tanulmányutakon. az idej újabb kül-és belföldi utazásokat szerveznek. a közeli napokban megnyíló ipari vásárra például 1.000 hajdu, békés, csongrád, szolnok, somogy és vas megyei szövetkezeti gazda utazási költségeit fedezik a csoportok. az ipari vásárra látogatók közül kétszázat a dunai vasmű dolgozói is meghívtak baráti látogatásra. tanulmányutra a szovjetunióba, a német demokratikus köztársaságba és csehszlovákiába mennek az idej a csoportok tagjai./mti/

- . -

bb 56. kádár jános fogadta louis saillant-t

k sr vm hk

1961. május 15.

kádár jános elvtárs a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára a közlekedési-, kikötői-és halászati dolgozók harmadik nemzetközi szakmai konferenciájának befejezése után hétfőn fogadta louis saillant-t, a szakszervezeti világszövetség főtitkárát. a szivélyeshangu baráti beszélgetésen részt vett somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke és brutyó jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára./mti/

- . -

15,50 16⁴⁵

- 41 -

bb 52. a dunamenti hőerőmű és a dunai kőolajfinomító beruházásának összehangolásáról, korszerű olajtüzelő berendezések gyártásáról tanácskozott a nehézipari minisztérium kollégiuma

t szf/hné vm vg

1961.május 15.

a nehézipari minisztérium kollégiuma hétfői ülésén Czottner sándor miniszter elnökletével megvitatta a hazai fűtőolaj-felhasználás ügyét. Kisebb mértékben már több mint két évtizede tüzelnek nálunk ipari kazánokban olajjal, teljes tüzelőberendezés tervezés és gyártás azonban még nem fejlődött ki, ami hátráltatja ennek a gazdaságos, jó hatásfoku tüzelőanyagok felhasználását energiafejlesztésre. az oegh a hőtechnikai kutatóintézetben megalakította az olajtüzelési kutatási csoportot, a hőenergiagazdasági és tervező vállalatnál olajgazdálkodási szakosztályt szervezett, továbbá megállapodott az országos kőolaj és gázipari tröszttel olajtüzelési vevőszolgálat felállításáról.

a vitában, amelyben résztvett a kohó-és gépipari minisztérium, valamint a külkereskedelmi minisztérium képviselője is, az a nézet alakult ki: a korszerű olajtüzelő-berendezések kialakításához fejleszteni kell a kutatási, illetve olajgazdálkodási osztályt, a korszerű tüzelőberendezések tervezése és gyártása azonban a kohó-és gépipari minisztérium vállalataira vár. úgy döntöttek, hogy a tervezés és gyártás megszervezésére a kgm-mel, valamint az országos tervhivatallal együtt kéri a gazdasági bizottság határozatát, hogy a megfelelő olajégek és kiszolgáló berendezések nagysorozatú előállítását legkésőbb 1963-ben megkezdhessek.

a kollégium ezután a százhalombattai dunamenti hőerőmű és a mellette felépülő dunai kőolajfinomító beruházásainak összehangolásáról tanácskozott, az erre a célra alakított kooperációs bizottság előterjesztése alapján, mint ismeretes, a két hatalmas üzem a legszorosabb kapcsolatban áll majd egymással, mert a finomító adja az erőműnek a kazánok fűtéséhez szükséges olajat, az erőmű pedig gőzzel és villamosenergiával látja el a finomítót. szükséges tehát bizonyos összefüggő tervezési és beruházási kérdések eldöntése. az erőmű építkezése tavaly megkezdődött, jelenleg a felvonulás befejezése, a földmunka és a raktárépítés folyik. az üzemi létesítmények építése a nyáron kezdődik meg, szabadtéri kivételben. a kollégium kimondotta: az idei utolsó negyedévben az olajfinomító építéséhez is fel kell vonulni, meg kell kezdeni a tereprendezést és a többi előkészítő munkákat, hogy 1962 első felében hozzáfoghassanak a tulajdonképpeni építkezéshez, különben a finomító nem tudja megkezdeni 1963-ban az olajszállítást az erőmű részére.

/folyt.köv./

15,20 16⁴⁰

- 38 -

/bb 53. a múlt évben....1.folyt./vm

az elmúlt évben az üdülés költségeit még teljes egészében a csoport fedezte. több helyütt foglalkoznak azonban azzal a tervvel, hogy a szot üdültetési rendszeréhez hasonlóan az önszolgálatos csoport tagjaitól is hozzájárulást kérnek, s az oda-visszautazás költségeinek is csak 50 százalékát térítik meg. a rendelkezésre álló keretből így lényegesen több szövetkezeti gazdát tudnak majd üdültetni.

a csoportok költségén több ezer szövetkezeti gazda látogatott már el a fővárosba, vagy az ország más vidékeire. több százan vettek részt külföldi tanulmányutakon. az idei újabb kül-és belföldi utazásokat szerveznek. a közeli napokban megnyíló ipari vásárra például 1.000 hajdu, békés, csongrád, szolnok, somogy és vas megyei szövetkezeti gazda utazási költségeit fedezik a csoportok. az ipari vásárra látogatók közül kétszázat a dunai vasmű dolgozói is meghívtak baráti látogatásra. tanulmányutra a szovjetunióba, a német demokratikus köztársaságba és csehszlovákiába mennek az idén a csoportok tagjai./mti/

- . -

bb 56. kádár jános fogadta louis saillant-t

k sr vm hk

1961.május 15.

kádár jános elvtárs a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára a közlekedési-, kikötői-és halászati dolgozók harmadik nemzetközi szakmai konferenciájának befejezése után hétfőn fogadta louis saillant-t, a szakszervezeti világszövetség főtitkárát. a szívélyeshangu baráti beszélgetésen részt vett somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke és brutyó jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára./mti/

- . -

15,50 16⁴⁵

- 41 -

bb 55. az első ideai lakásátadás Lágymányoson - hét lakóházat hetenként adnak át átlagosan egy hónappal a határidő előtt új géppel ujjajta cölöpalapozás

i st/sze vm vg

1961. május 15.

a 43-as építőipari vállalat dolgozói hétfőn tartották Lágymányoson az első ideai lakásátadást, egy 17 lakásos otp-ház műszaki átvételét. a fővárosi tanács rendelkezésére épülő lakóházakból is elkészült az első épület az új városrész tizenegyes tömbjén. e 21-lakásos házat az előírtnál három héttel előbb, pénteken adják át, majd júliusig sorozatosan, hetenként fejezik be újabb lakóházak építését. a tizenegyes tömbön így hét épületet, illetve 156 lakást készítenek el átlagosan egy hónappal a határidő előtt.

az új városrész építésének meggyorsítására érdekes munka kezdődött a napokban. a négy/e jelű lakóházhoz új géppel ujjajta alapozást készítenek. a gyenge altalaj miatt régebben sóderrel megtömött, csaknem három méter átmérőjű vasbeton kutgyűrűkre állították az épületeket, az új géppel azonban lyukakat fúrnak a földbe, betont töltenek az üregbe, s az így kialakított cölöpökre építik a lakóházakat. ezzel a módszerrel mélyebb alapozást tudnak készíteni, s többszörös a munka termelékenységé, mint korábban. /mti/

bb 54. építőipari kiállítás nyílt salgótarjánban

ivid te vm ki

1961. május 15.

hétfőn építőipari kiállítás nyílt salgótarjánban a városi művelődési ház kiállító termében. mintegy ötven, fényképekkel és grafikonokkal illusztrált tablón mutatják be a munkásváros felszabadulás utáni fejlődését és tizenöt éves távlati fejlesztési tervét. ezenkívül a kiállítás látogatói különböző típusú családi

házak tervével, makettjeivel és modern berendezéseivel ismerkedhetnek meg. a családi ház építők részletes felvilágosítást kapnak, sőt az építéshez szükséges anyagokat is megrendelhetik a kiállításon. a kiállítást megelőzően a városi művelődési ház színháztermében nyilvános építőipari ankétot tartottak, amelyen sinka jános, az építésügyi minisztérium szakigazgatási főosztályának helyettes vezetője adott tájékoztatót a családi lakóházak építésével kapcsolatos állami támogatásról, kedvezményekről. /mti/

16,20

16.50

16.50

- 42 -

bb 57. óceáni zivatarfrontok enyhítették meg a „fagyoszen-
teket,, - fokozatos felmelegedés várható

i cs/j szb ká

1961. május 16.

a három hétvégi napon kellemetlen, hűvös időket hoztak a fagyoszenetek, számottevő kár azonban nem érte a mezőgazdaságot. a korábbi hetekben felhalmozódott melegtartalékokon és az általában bőséges talajnedvességen kívül segítettek a fagyveszély elhárításában a nyugatról, északnyugatról több egymástáni hullámban érkezett, óceáni zivatarfrontok is, amelyek nyomán szórványosan kisebb-nagyobb mennyiségű csapadék hullott. szombaton a mátrában, továbbá a mátra és a tiszta közötti területeken voltak nagyobb esők, egyes helyekről 25-30 milliméter csapadékot jeleztek. a vasárnapi zivatarok általában nem voltak jelentősek, csupán somogy megyében mértek néhány helyen 20 millimétert.

hétfőn az ország északi megyéiben már 20 fok fölé emelkedett a nappali hőmérséklet. budapesten a kora délutáni órákban 17 fok volt, ugyanakkor az alföld déli területein, ahol hétfőn délután előtti huzamosabb esők voltak - csupán 11-14 fokot mértek. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztyán adott tájékoztatás szerint a következő napokban fokozatos felmelegedésre számíthatunk. a nappali hőmérsékleti maximum holnap valószínűleg már az ország egész területén eléri, illetve meghaladja a 20 fokot. a felmelegedés elsősorban a napfényes órák számának növekedése révén következik be, záporosokra, zivatarokra azonban - elsősorban a délutáni órákban - még számíthatunk. erősebb éjszakai lehűléstől egyelőre nem kell tartani. /mti/

bb 58. harminc veszprém megyei tsz-tag utazott tanulmányutra a szovjetunióba

vid fm/ke szb fm

1961. május 16.

veszprém megyéből újabb 30 szövetkezeti gazda ment tanulmányutra a szovjetunióba. a tsz-tagok, - akiknek utazási költségeit a közös gazdaság szociális és kulturális alapjából fizetik, - az ukrainai kolhozokban az állattenyésztés és a kertészet nagyüzemi módszereit tanulmányozzák. /mti/

16,50

17.50

17.50

- 43 -

bb 55. az első ideai lakásátadás Lágymányoson - hét lakóházat hetenként adnak át átlagosan egy hónappal a határidő előtt új géppel ujjajta cölöpalapozás

i sb/sze vm vg

1961. május 15.

a 43-as építőipari vállalat dolgozói hétfőn tartották Lágymányoson az első ideai lakásátadást, egy 17 lakásos otp-ház műszaki átvételét. a fővárosi tanács rendelkezésére épülő lakóházakból is elkészült az első épület az új városrész tizenegyes tömbjén. e 21-lakásos házat az előírtnál három héttel előbb, pénteken adják át, majd júliusig sorozatosan, hetenként fejezik be újabb lakóházak építését. a tizenegyes tömbön így hét épületet, illetve 156 lakást készítenek el átlagosan egy hónappal a határidő előtt.

az új városrész építésének meggyorsítására érdekes munka kezdődött a napokban. a négy/e jelű lakóházhoz új géppel ujjajta alapozást készítenek. a gyenge altalaj miatt régebben sóderrel megtömött, csaknem három méter átmérőjű vasbeton kutgyűrűkre állították az épületeket, az új géppel azonban lyukakat fúrnak a földbe, betont töltenek az üregbe, s az így kialakított cölöpökre építik a lakóházakat. ezzel a módszerrel mélyebb alapozást tudnak készíteni, s többszörös a munka termelékenységé, mint korábban. /mti/

bb 54. építőipari kiállítás nyílt salgótarjánban

ivid te vm ki

1961. május 15.

hétfőn építőipari kiállítás nyílt salgótarjánban a városi művelődési ház kiállító termében. mintegy ötven, fényképekkel és grafikonokkal illusztrált tablón mutatják be a munkásváros fel-szabadulás utáni fejlődését és tizenöt éves távlati fejlesztési tervét. ezenkívül a kiállítás látogatói különböző típusú családi

házak tervével, makettjeivel és modern berendezéseivel ismerkedhetnek meg. a családi ház építők részletes felvilágosítást kapnak, sőt az építéshez szükséges anyagokat is megrendelhetik a kiállításon. a kiállítást megelőzően a városi művelődési ház színháztermében nyilvános építőipari ankétot tartottak, amelyen sinka jános, az építésügyi minisztérium szakigazgatási főosztályának helyettes vezetője adott tájékoztatót a családi lakóházak építésével kapcsolatos állami támogatásról, kedvezményekről. /mti/

16,20

16.50

MB

- 42 -

bb 57. óceáni zivatarfrontok enyhítették meg a „fagyösszentekeket”, - fokozatos felmelegedés várható

i cs/j szb ká

1961. május 16.

a három hétvégi napon kellemetlen, hűvös időket hoztak a fagyösszentekek, számottevő kár azonban nem érte a mezőgazdaságot. a korábbi hetekben felhalmozódott melegtartalékokon és az általában bőséges talajnedvességen kívül segítettek a fagyveszély elhárításában a nyugatról, északnyugatról több egymásutáni hullámban érkezett, óceáni zivatarfrontok is, amelyek nyomán szórványosan kisebb-nagyobb mennyiségű csapadék hullott. szombaton a mátrában, továbbá a mátra és a tiszta közötti területeken voltak nagyobb esők, egyes helyekről 25-30 milliméter csapadékot jeleztek. a vasárnapi zivatarok általában nem voltak jelentősek, csupán somogy megyében mértek néhány helyen 20 millimétert.

hétfőn az ország északi megyéiben már 20 fok fölé emelkedett a nappali hőmérséklet. budapesten a kora délutáni órákban 17 fok volt, ugyanakkor az alföld déli területein, ahol hétfőn délután előtt huzamosabb esők voltak - csupán 11-14 fokot mértek. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztató szerint a következő napokban fokozatos felmelegedésre számíthatunk. a nappali hőmérsékleti maximum holnap valószínűleg már az ország egész területén eléri, illetve meghaladja a 20 fokot. a felmelegedés elsősorban a napfényes órák számának növekedése révén következik be, záporosókre, zivatarokra azonban - elsősorban a délutáni órákban - még számíthatunk. erősebb éjszakai lehűléstől egyelőre nem kell tartani. /mti/

bb 58. harminc veszprém megyei tsz-tag utazott tanulmányútra a szovjetunióba

vid fm/ke szb fm

1961. május 16.

veszprém megyéből újabb 30 szövetkezeti gazda ment tanulmányútra a szovjetunióba. a tsz-tagok, - akiknek utazási költségeit a közös gazdaság szociális és kulturális alapjából fizetik, - az ukrajnai kolhozokban az állattenyésztés és a kertészet nagyüzemi módszereit tanulmányozzák. /mti/

16,50

17.50

MB

- 43 -

bb 60. alphonse drouard, a közlekedési, kikötői és a halászati dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetsége elnökének nyilatkozata a budapesti 3. nemzetközi kongresszusról

i hbj/sze szb vg

1961. május 16.

a közlekedési, kikötői és halászati dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetségének 3. - budapesti - konferenciája véget ért, s a konferencia munkájáról alphonse drouard elnök a következő nyilatkozatot adta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a konferencia részvevői tökéletes munkafeltételek közt dolgozhattak budapesten. négy napon keresztül 176 küldött és megfigyelő folytathatott rendkívül figyelemreméltó véleménycserét 46 ország tizennégymillió közlekedési dolgozója képviselésében. ha figyelembe vesszük, hogy a jelen volt 104 szervezet nagyobb része - szám szerint 56 - nem tartozik sem a mi nemzetközi szövetségünkhöz, sem a szakszervezeti világszövetséghez - elmondhatjuk: a konferencia kétségtelenül az eddig rendezettek közül a legnagyobb szabású volt. louis saillantnak, a szakszervezeti világszövetség főtitkárának jelenléte is aláhuzta a tanácskozás fontosságát, azt, hogy ez a nagy nemzetközi szakszervezeti találkozó fontos állomás volt a decemberben moszkvában összeülő 5. szakszervezeti világkongresszus előtt. a konferencia részvevői határozottan állástfoglaltak a béke ügyében, a leszerelés érdekében, ebben a szellemben szólaltak fel, működtek közre igen aktívan a határozat-szerkesztő bizottságban, a technikai és a szakmai bizottságokban, a harci tapasztalatok széleskörű, demokratikus szellemben történt összevetéséből születtek a határozatok. a konferencia fontos határozatot hozott. megjelölte a nemzetközi szövetség szerepét az akcióegység, a nemzetközi szolidaritás fejlesztésében. az egység és a szolidaritás célja a kapitalista rendszerben végrehajtott államosítás és gépesítés súlyos következményei elleni harc, a munkaidő csökkentése bércsökkentés nélkül, a szakszervezeti jogok elismerése és kiszélesítése az üzemekben. a gyarmati és a gazdaságilag kevésbé fejlett országok problémáiról szóló határozat állást foglal a gyarmati rendszer minden formájának felszámolása érdekében, a neokolonista manőverek megbuktatására. a nagyszámú afrikai, ázsiai és latinamerikai küldött jelenléte lehetővé tette e problémák mélyreható elemzését. e tekintetben különösen a nagylétszámú kubai küldöttség - amelyet különben a konferencia lelkes fogadtatásban részesített - szolgált mindenki számára felbecsülhetetlen értékű tanulságokkal. mindebből úgy vélem, hogy a közlekedési, kikötői és halászati dolgozók 3. nemzetközi konferenciája a nemzetközi munkásszolidaritás valóban hathatós és jelentős megnyilvánulása volt. /mti/

--

17,00

17.10

- 44 -

bb 59. a képviselőcsoportok elnökeinek értekezlete

1961. május 16.

mné szb sr

a képviselőcsoportok elnökei hétfőn római sándornak, az országgyűlés elnökének elnökletével értekezletet tartottak az országgyűlésben. hollai imre, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága külügyi osztályának vezetője az időszerű nemzetközi kérdésekről, római sándor pedig az országgyűlés idei programjáról tájékoztatta a csoportelnököket. a csoportelnökök a tájékoztató után, a képviselők és a választók kapcsolatainak alakulásáról, az egyéni és a csoportmunka módszereiről mondtak el tapasztalataikat. a vitában felszóltak fekécs margit, galló ernő, gódor ferenc, iván istvánné, jakab sándor, kaszás imre, kozma józsef, papp károly, rátkai ferencné, straub gyula, várga gáborné, dr. zsigmond lászló képviselők és vass istvánné, az országgyűlés alelnöke. /mti/

--

bb 61. új magyar játékfilm külső felvételeinek forgatását kezdték meg komlón

1961. május 16.

vid fm/ke szb fm

komlón új magyar játékfilm forgatását kezdték meg. a film forgatókönyvét hegedüs zoltán írta, rendezője mécsáros gyula, aki a következőket mondotta a film témájáról:

- egy épülő város életét mutatjuk be. a város filmbeli neve déd, a külső felvételeket a napjainkban is továbbépülő, várossá alakulásának 10. évfordulóját idén ünneplő komlón készítjük. a történet: 1952-ben játszódik. a film ennek az időnek heroikus, új várost teremtő küzdelmét ábrázolja. a filmben a pécsi nemzeti színház több tagja - krencsey marianne, fülöp zsigmond, margittay ági és szalma lajos - is szerepel. a felvétel szüneteiben a film szereplői, rendezői ankétokon találkoznak a komlói lakosokkal, ismertetik velük a film témáját és tapasztalatokat szereznek tőlük a városépítés hősi korszakáról. /mti/

--

- 45 -

17,20

18.00

KB

bb 62. öttagu műszaki delegáció utazott a szovjetunióba

tm szb sr

1961. május 16.

hevesi gyula akadémikus, a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége elnökének vezetésével hétfőn öttagu delegáció utazott a szovjetunióba, a szovjet műszaki tudományos egyesületek munkájának tanulmányozására. /mti/

bb 63. hazaérkezett a lengyelországban járt pártmunkás-küldöttség

tr szb sr

1961. május 16.

tizenkét napi lengyelországi látogatás után hétfőn hazaérkezett az mszmp pártmunkás-küldöttsége, amelyet gáspár sándor elvtárs, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára vezetett. a ferihegyi repülőtéren a küldöttséget fogadta kiss károly elvtárs, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a központi bizottság osztályvezetői, a budapesti pártbizottság titkárai. ott volt e. paduchowa, a lengyel nagykövetség ideiglenes ügyvivője. /mti/

bb 64. megnyílt a pedagógusok első országos munkásvédelmi kiállítása

t vt/sze szb sr

1961. május 16.

munkávédelem az iskolában címmel kiállítás nyílt hétfőn délután budapesten, a technika házában, a pedagógusok szakszervezetének rendezésében. már 220.000 általános iskolai tanuló részeseül politechnikai oktatásban és több mint 50.000 középiskolás diák vesz részt iskolai műhely- vagy üzemi gyakorlaton. ezekkel a fiatalokkal 2.700 általános iskolai és mintegy 800 középiskolai nevelő foglalkozik. a pedagógusok első országos munkásvédelmi kiállítása bemutatja a különböző szerszámokat, gépeket, amelyeket a tanulók gyakorlati képzésénél alkalmaznak, és ismerteti a balesetelhárítás különféle módszereit.

a kiállítás reggel 8 órától este 19 óráig tekinthető meg. /mti/

17,25

18. 25

- 46 -

bb 65. teakonyha-berendezés, kis kvarclámpa, űrrakéta játék a kisipari szervezetek új gyártmányai között

t sz/hné-lm vg

1961. május 15.

az okisz ez évben ismét meghirdette az új termékek pályázatát, hogy ezzel is ösztönözzön újvonalu, célszerű közszükségleti cikkek gyártására. a pályázatra beküldött 150 mintadarab közül hétfőn 233-at mutattak be a sajtó képviselőinek, majd ezt követően három napig a kereskedelem szakemberei tekintetik meg, s megrendeléseket is adhatnak. a budapesti kisipari vásáron ugyanis a kisipari szervezetek pavilonjában csak azokat az új gyártmányokat mutatják be, amelyekből a kereskedelem már rendelt, vagyis amelyek néhány hónapon belül forgalomba kerülhetnek.

a kisipari szervezetek sok ötlettel akarják gazdagi-tani gyártmányuk választékát. díjat nyert a pályázaton a kétszemélyes üveglombik kávéfőző, a kisméretű és olcsón forgalomba hozható házi kvarclámpa, az összecusukható gyermek sportkocsi, az alumíniumcsöves ruhaszárító és a t-dugók helyett készített újformájú, biztonságosabb villamos csatlakozó. igen ötletes a tabi műszaki ktsz öt részből álló teakonyha-berendezése, a mosogatóval egybeépített előkészítő asztal, a falra függeszthető edényvitrin és a szabályozható forgószék. a pályázatra beküldött 90-féle új játék közül a legérdekesebbek az űrrakéta-játék, a kuka-szemétkgyűjtő autó és az asztali gombfoci új változata.

az okisz vezetői a kiállítás megnyitása után az mti munkatársának kérdésére válaszolva elmondották: megvannak a feltételei annak, hogy a legtöbb új gyártmányból még ez év második felében áru is legyen, vagyis, hogy a sorozatgyártást megkezdjék és az új cikkek forgalomba kerüljenek. a múlt évi pályázatra beküldött 450 termék közül 270-et rendelt meg a kereskedelem és remélik, hogy most a 233 közül legalább 200-at gyarapíthatják gyártmányaik választékát. /mti/

17,30 18. 30

- 47 -

bb 62. öttagu műszaki delegáció utazott a szovjetunióba

tm szb sr

1961. május 16.

hevesi gyula akadémikus, a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége elnökének vezetésével hétfőn öttagu delegáció utazott a szovjetunióba, a szovjet műszaki tudományos egyesületek munkájának tanulmányozására. /mti/

--

bb 63. hazaérkezett a Lengyelországban járt pártmunkás-küldöttség

tr szb sr

1961. május 16.

tizenkét napi lengyelországi látogatás után hétfőn hazaérkezett az mszmp pártmunkás-küldöttsége, amelyet gáspár sándor elvtárs, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára vezetett. a ferihegyi repülőtéren a küldöttséget fogadta kiss károly elvtárs, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a központi bizottság osztályvezetői, a budapesti pártbizottság titkárai. ott volt e. paduchowa, a lengyel nagykövetség ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

bb 64. megnyílt a pedagógusok első országos munkásvédelmi kiállítása

t vt/sze szb sr

1961. május 16.

munkásvédelem az iskolában címmel kiállítás nyílt hétfőn délután budapestben, a technika házában, a pedagógusok szakszervezetének rendezésében. már 220.000 általános iskolai tanuló részeseül politechnikai oktatásban és több mint 50.000 középiskolás diák vesz részt iskolai műhely- vagy üzemi gyakorlaton. ezekkel a fiatalokkal 2.700 általános iskolai és mintegy 800 középiskolai nevelő foglalkozik. a pedagógusok első országos munkásvédelmi kiállítása bemutatja a különböző szerszámokat, gépeket, amelyeket a tanulók gyakorlati képzésénél alkalmaznak, és ismerteti a balesetelhárítás különféle módszereit.

a kiállítás reggel 8 órától este 19 óráig tekinthető meg. /mti/

--

17,25 18. 35

- 46 -

KL

bb 65. teakonyha-berendezés, kis kvarclámpa, úrrakéta játék a kisipari szövetkezetek új gyártmányai között

t sz/hmé-lm vg

1961. május 15.

az okisz ez évben ismét meghirdette az új termékek pályázatát, hogy ezzel is ösztönözzön újvonalu, célszerű közszükségleti cikkek gyártására. a pályázatra beküldött 150 mintadarab közül hétfőn 233-at mutattak be a sajtó képviselőinek, majd ezt követően három napig a kereskedelem szakemberei tekintették meg, s megrendeléseket is adhatnak. a budapesti kisipari vásáron ugyanis a kisipari szövetkezetek pavilonjaiban csak azokat az új gyártmányokat mutatják be, amelyekből a kereskedelem már rendelt, vagyis amelyek néhány hónapon belül forgalomba kerülhetnek.

a kisipari szövetkezetek sok ötlettel akarják gazdasági-gazdasági gyártmányuk választékát. díjat nyert a pályázaton a kétszemélyes üveglombik kávéfőző, a kisméretű és olcsón forgalomba hozható házi kvarclámpa, az összecusukható gyermek sportkocsi, az alumíniumcsöves ruhaszárító és a t-dugók helyett készített újformájú, biztonságosabb villamos csatlakozó. igen ötletes a tabi műszaki ktsz öt részből álló teakonyha-berendezése, a mosogatóval egybeépített előkészítő asztal, a falra függesztendő edényvitrin és a szabályozható forgószek. a pályázatra beküldött 90-féle új játék közül a legérdekesebbek az úrrakéta-játék, a kuka-szemétgyűjtő autó és az asztali gombfoci új változata.

az okisz vezetői a kiállítás megnyitása után az mti munkatársának kérdésére válaszolva elmondották: megvannak a feltételei annak, hogy a legtöbb új gyártmányból még ez év második felében áru is legyen, vagyis, hogy a sorozatgyártást megkezdjék és az új cikkek forgalomba kerüljenek. a múlt évi pályázatra beküldött 450 termék közül 270-et rendelt meg a kereskedelem és remélik, hogy most a 233 közül legalább 200-at gyárapíthatják gyártmányaik választékát. /mti/

--

17,30 18. 30

KL

- 47 -

bb 66. magyar városrendezési kiállítás nyílt bolognában

hmé szb vg

1961. május 16.

bolognában megnyílt az olasz-magyar baráti társaság, a bolognai városi tanács és az építésügyi minisztérium városépítési tervező vállalatával közösen rendezett magyar városrendezési kiállítás. a rendezőség 63 tablón ismerteti az é. m. városépítési tervező vállalat, a pécsi és a szegedi tervező vállalat, valamint a budapesti városépítési tervező vállalat terveit, amelyek város-tervezésünk és városépítésünk legújabb eredményeit mutatják be. a magyar városrendezési szakirodalom kiadványain kívül budapest, pécs, szeged és további 12 vidéki város rendezési tervét is kiállítják.

a kiállítást g. dozza, bologna polgármestere és g. venuti campos bologna városi tanácsának főmérnöke, valamint magyar részről merényi ferenc, a római magyar akadémia igazgatója nyitotta meg. a kiállítást nagy érdeklődéssel fogadták. /mti/

-. -

bb 67. a 9. kerületi uttoróház alapkövetélteli ünnepe

t ms/tr-lm sr

1961. május 15.

a 9. kerületi pártbizottság kezdeményezésére, a tanács és a lakosság összefogásával, a hámán kató ut 27. szám alatti több mint 17 ezer négyzetméternyi területen építik fel az ország legszebb uttoróházát, amelynek 20 helyiségében 30 szakkör tevékenykedhetik; könyvtár és színházterem segíti elő a fiatalok művelődését, szórakozását. a kétemeletes főépülethez csatlakozó szárnyban helyezik el a tornatermet és az öltözőket, a sport-szakköröket. a hatalmas telket parkosítják, sportpályákat építenek és botanikus kertet alakítanak ki.

/ folyt.köv./

18,35

19. 25

- 48 -

bb 67. / a 9. kerületi uttoróház... 1. folyt./-lm

hétfőn délután tartották az uttoróház alapkövetélteli ünnepségét, amelyen megjelent friss istván, az mszmp központi bizottságának tagja, borka attila, a központi bizottság tagja, a központi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettese, kelemen lajos, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, a társadalmi szervezetek képviselői, a kerületi hivatalok, üzemek, vállalatok, intézmények több vezetője és dolgozója, valamint az uttorók népes serege.

a himnusz elhangzása után dr. bojtör györgy, a kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg az ünnepséget, majd horváth jános a 9. kerületi pártbizottság első titkára beszédében köszönetet mondott a párt- és az állami vezetés támogatásáért és kiemelte, hogy a pártbizottság két évvel ezelőtti kezdeményezését a kerület lakossága magáévá tette. az uttoróház, - tervét az iparterv kisz fiataljai készítették, - egyik disze lesz a környéknek.

szimbólikus jelentősége is van annak, - folytatta, - hogy éppen ebben a kerületben épül meg ez az uttoróház, amelyben az egykori proletárok gyermekei a művelődés, tanulás olyan lehetőségeihez jutnak, amelyekről szüleik még csak nem is álmodhattak. megismerkednek majd a tudomány, a művészet, a munka minden ágával, elsajátítják későbbi élethivatásuk alapelemeit. ebben a házban a kommunizmus jövődő építői készülnek majd feladataikra.

a tetszéssel fogadott ünnepi beszéd után benedikt miklós, a petőfi sándor uttorócsapat tagja majakovszkij ,,mi leszek ha nagy leszek,, című versét szavalta, majd gazdag gyula, a 2. rákóczi ferenc uttorócsapat tagja a kerületi uttorók nevében megköszönte a felnőttek gondoskodását. ezután horváth jános elhelyezte az épület alapkövében az uttoróház alapítási okmányát.

az ünnepség az internacionálé hangjaival végződött, utána nyomban megkezdődött a munka. az első napon a tanács vezetői, 50 tanácstag és 10 uttoró dolgozott. a kerület lakossága mintegy kétmillió forint értékű társadalmi munkával járul hozzá, hogy az uttoróházat a jövő év végén átadhassák rendeltetésének. /mti/

-. -

18,50 19.50

- 49 -

bb 68. időjárásjelentés

hné-lm mi

1961. május 15.

a meteorológiai intézet jelenti május 16-án,
hétfőn este 18 órakor:

több napsütés

várható időjárás kedden estig: a felhőzet ország-
szerte felszakadozik, de néhány helyen még lesz kisebb zápor,
mérsékeli, időnként megélénkülő szél. a nappali felmelegedés
fokozódik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden
13-22 fok között.

aduna vizállása hétfőn budapestnél: 408 cm. /mti/

-. -

bb 69. haydn évszakok című oratóriumát adta elő a pécsi Liszt
ferenc kórus

vid fm/ke szb fm

1961. május 15.

a pécsi Liszt ferenc kórus, - amely az idén ünnepli első
nyilvános szereplésének tizedik évfordulóját, - megkezdte ju-
bileumi műsorának bemutatását. hétfőn a pécsi nemzeti színház-
ban haydn évszakok című oratóriumát adták elő külön az ifjuság-
nak és külön a felnőtteknek. a Liszt ferenc kórus idei hangver-
senyprogramjában szerepel még Carl Orff: Carmina Burana-ja, su-
gár: Hunyadi oratóriuma, az énekkar első nagy sikere: a „Psalmus
Hungaricus”, és egy bányászantátá is, amelyet a várossá alakulá-
sának 10. évfordulóját idén ünneplő komlón adnak elő először.
/mti/

-. -

20.26

19,50

- 50 -

HR

bb 70. a csehszlovák kultúra

-lm mi

1961. május 15.

rendezésében a magyar hárfás-trió nagysikri cseh
kamarazenehangversenyt adott a Fészek Klubban. közre ükdttek
Brunovszky Károly és Sebestyén Albert. /mti/

-. -

bb 71. huszonöt év alatt körülbelül másfélszeresé-
re szaporodott a korom, a kén, stb. a főváros levegőjében -
z iskolákban is tanítják jövőre a helyes fűtést

t tz/tr szb mi

1961. május 15.

hétfőn este a technika házában ülést tartott az energia-
gazdálkodási tudományos egyesület aerosol munkabizottsága.
Reményiczky Károly főmérnök, a munkabizottság elnöke elmondot-
ta, milyen károkat okoznak a tüzelőanyagok tökéletlen elégetése
folytán a levegőbe kerülő szennyező anyagok, a korom, valamint
a kén- és szénvegyületek. a levegő szennyezettségének egészség-
ügyi következményeiről csak külföldi adatok állnak rendelkezés-
re. ezek szerint erősen iparosodott területeken több kárt okoz-
nak, mint távol-keleten a kolera, a pestis és a lepra együttvé-
ve. 1952 telén a hírhedt négy napos londoni köd idején a város
nyolc és félmillió lakosságának majdnem a fele, négy millió em-
ber lett beteg és közülük 12.000-en haltak meg.

hazánkban az 1933-as állapothoz képest az elmúlt 25 év alatt
a levegőbe került káros égéstermékek mennyisége körülbelül 50
százalékkal nőtt. egyes megállapítások szerint a rossz fűtési
technika, a tüzelőszerek tökéletlen elégetése nálunk évente 10
milliárd forint kárt okoz. mindezért a régi, korszerűtlen beren-
dezéseken kívül legnagyobb részt a fűtés szakszerűtlensége és
az ellenőrzés tökéletlensége felelős.

/folyt.köv./

21,29 22.10

- 51 -

HR

bb 71. /huszonöt év alatt... folyt./- szb

a munkabizottság kezdeményezésére azonban már elkészült a fővárosi rendelettervezet a levegő tisztaságának biztosításáról és megfelelő végrehajtása esetén budapest levegőjét 10-12 év múlva már nem szennyezik majd a helytelenül - tehát párhuzamosan - elégetett tüzelőanyagok égéstermékei, a közegészségügyi és járványügyi állomás által kiadott tüzelési tájékoztatókat szeptembertől az iskolákban is tanítani fogják, a magyar vöröskereszt pedig felajánlotta saját hálózatának részvételét az oktatómunkában, fejezte be tájékoztatását remniczky károly.

ezután a jelenlevők részletesen megtárgyalták azokat a kérdéseket, amelyek a levegő szennyezettségével kapcsolatosan a tudományos és a gyakorlati élet legkülönbözőbb területein felmerülnek. /mti/

21,20 22¹⁰

- v é g e -

- 52 -

NE

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 16.

bb 1. ezerkétszáz fiatal lép színpadra angyalföldön a kulturális szemle kerületi bemutatóin - kerületek közötti szellemi verseny a fém munkás művelődési otthonban

i lv/tm-lm sr

1961. május 16.

angyalföldön megkezdődtek a kerületi kulturális szemle idei bemutatói. az üzemekben, hivatalokban, a kisz alapszervezetekben több mint kétezer fiatal nevezett be a kulturális szemle különböző ágaiba. az elődöntőkön 19 színjátszócsoporthoz, 13 énekkarhoz, 16 zenekarhoz, 18 népi táncsoport, 30 szavató és 5 irodalmi kör versenyzett az elsőbbségért. ezeken mintegy 1.200-ra tehető azoknak a száma, akik az átlagosnál magasabb teljesítményt nyújtottak, s így bekerültek a kerületi döntőbe.

a kerületi bemutatókat a nagyüzemek művelődési otthonaiban tartották, illetve tartják. a megnyitót a józsef attila művelődési házában rendezték. az énekkarok a ganz daru- és kazángyárban mutatkoztak be. az elzett vasúrgyár dísztermében a „döntsd a tőkét”, című irodalmi esten a szavatók léptek színpadra.

a színjátszók május 17-én a transzformátor és villamoskészülékek gyára dísztermében tartják bemutatóikat, amelyen fellépnek a 16. sz. autóközlekedési vállalat, a kender-jutagár, és a magyar felvonógyár színjátszó csoportjai. a tánczenei estre május 20-án, a mátyás laktanyában kerül majd sor. közreműködnek az autóvillamossági vállalat, a 16. sz. autóközlekedési vállalat és a láng gépgyár tánc-, illetve esztrád-zenekarai. a szemle kiemelkedő eseménye lesz május 21-én a fém munkás művelődési otthonban „ki a legény a gáton”, című szellemi verseny, amelyen a józsefváros, kőbánya, a csepel vas-és fém művek és az angyalföldi fiatalok mérik össze tudásukat.

az autóvillamossági vállalat művelődési házában május 24-én „májusi vigasság”, címmel vidám estet rendeznek, amelyen fellépnek az autóvillamossági vállalat, a habselyem kötöttáru-gyár színjátszó, valamint a textil kiszöv táncsoportja. az angyalföldi dalostalálkozót június 11-én rendezik meg a fém munkás kulturházban, ahol a 4., 5., 6., 7., és a 13. kerület legjobb énekkarai adnak műsort.

a kerületi kulturális szemlén legjobban szereplő művészeti csoportok és szólisták bemutató műsorára június 18-án kerül majd sor az angyalföldi józsef attila színházban. /mti/

.-.

20,15 20-35

- 1 -

NE